

26 maart 2010

ADVOCATENBLAD 4

Rinnooy Kan

Over professionele
organisaties die
niet excelleren in
interne kritiek

.....
*Nieuwe toezichthouder?
'Het kan natuurlijk
altijd beter'*

.....
*Legal opinions: saai
werk, maar gevaarlijk*

Opleiding van de zaak?

Rondje van de zaak?

Fiets van de zaak?

Word advocaat-stagiair bij Clifford Chance

Wil jij ook bij de top van de internationale advocatuur horen? Word dan advocaat-stagiair bij Clifford Chance, één van de meest toonaangevende advocatenkantoren ter wereld. Je vindt Clifford Chance in hartje Amsterdam, waar we je in drie jaar tijd klaarstomen tot een advocaat van wereldniveau.

Ook vanuit deze toplocatie werken in de internationale advocatuur?

Solliciteer nu op wordadvocaatstagiair.nl en begin je eerste werkdag op een fiets van de zaak!

C L I F F O R D
C H A N C E

wordadvocaatstagiair.nl

Omslagartikel

Na twee jaar Raad van advies weet **Rinnooy Kan** – 'als er niet naar je geluisterd wordt, is de aardigheid er gauw af' – dat ook de Orde als professionele organisatie niet excelleert in interne kritiek.

Interview

Een **legal opinion** schrijven is millimeterwerk, terwijl je wel 'onder druk kunt komen te staan om een bepaalde kant op te gaan', aldus Willem Ruys. En niet dat het léuk werk is.

Actualiteiten

Een **'onafhankelijk toezicht-houder binnen de Orde'** moet er komen, zei de demissionaire minister nog snel voordat de Orde begin april met een eigen rapport over het toezicht komt. De reacties zijn verdeeld.

131&134
.....

Actualiteiten

Er hoeft geen nieuwe regel te komen die advocaten **dwingt op te staan voor de rechter**, vindt de Orde. Vindt Kamerlid Haersma Buma niet.

132
.....

Actualiteiten

Vreemdelingenadvocaten luiden de noodklok over enorme **problemen met tolken**, sinds januari.

144&147
.....

Vastgoedrecht

Civiele ontruimings-procedures zijn minder traag dan wordt gedacht. Intussen ligt het **anti-kraak** wetsvoorstel onder vuur.

154
.....

Interview

De nieuwe **Patroon van het jaar** heeft geen stagiaire meer, maar is wel de beste. Terwijl je dat toch niet in één dag kunt worden, zeggen trainers.

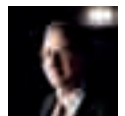
137
.....

Actualiteiten

Advocaten hebben weinig met **waarheidsvinding**, maar valse stukken in het geding brengen gaat óók weer ver.

Verder...

Rechtsbijstandverzekeraars winnen terrein 133 » Het kantoor pleit voor interne communicatie 135 » Syrische advocaat vervolgd 136 » Agenda 136 » Oproep hoorzitting bestuurlijke vernieuwing Orde 138 » Even opruisen: wat is de datum van de uitspraak? 161 » Recensie 35 jaar sociale advocatuur 163 » **Nieuwe rubriek:** Transfers 164 » Tuchtrecht 166

Omslagfoto:
Jiri Büller

Colofon

90e jaargang
Verschijnt elke drie weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve Van de deken, Berichten van de Orde en Tuchtrecht

Redactie
mr. L. Bakkers
mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. M.A. R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th. C. van Schagen
mr. P.H.E. Voûte

Redactionele bijdragen
Mailen naar: l.hesselink@sdu.nl. Informatie:
Linus Hesselink,
070-378 93 59,
070-335 35 95

Eindredactie
Linus Hesselink

Sdu Uitgevers
Lucinda Jones (Uitgever)
Sandra Kroon (Directeur
BU Legal & Tax)

Beeldredactie
Charlotte Helmer

Orderredactie
Hedy Jak, Lars Kuipers,
Tatiana Scheltema,
Trudeke Sillevius Smitt

Vormgeving
Dimdim, Den Haag

Illustratie
Floris Tilanus

Correctie
Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk
Senefelder Misset,
Doetinchem

Digitaal archief
Advocatenblad sinds 1996
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het
(gratis) Balienetcertificaat

Advertenties
www.bereikdejurist.nl
Veerle Sanderink,
Accountmanager
v.sanderink@sdu.nl,
Tel. 070-378 03 50 of
06-229 480 84
Inzendtermijn:
afl. 5: 2 april 2010
afl. 6: 23 april 2010

Abonnementen
Adreswijzigingen van
advocaten:
adres@advocatenorde.nl

Niet-leden betalen
€ 222,60 per jaarabon-
nement (incl. btw en
verzendkosten) en voor de
jaarband (€ 40). Studenten
50% korting, losse num-
mers: € 31,80 (incl. btw).
Adreswijzigingen: Sdu
Uitgevers klantenservice,
telefoon 070-378 98 80,
Postbus 20014, 2500 EA
Den Haag, www.sdu.nl/
service.

ISSN 0165-1331

uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Hirsch Ballin: 'Onafhankelijk toezichthouder binnen de Orde'

'Het kan natuurlijk altijd beter'

Lars Kuipers
Orderedacteur

Lokale dekens en parlementariërs staan niet afwijzend tegenover de plannen voor toezicht op de advocatuur die demissionair minister Hirsch Ballin van Justitie begin maart naar de Kamer stuurde. Maar een hoogleraar waarschuwt voor bureaucratie. En: schiet de minister niet met een kanon op een mug?

In zijn brief van 5 maart schetst minister Hirsch Ballin de contouren van het toekomstig toezicht zoals hij die voor zich ziet. Belangrijk element daarin is de komst van een onafhankelijk toezichthouder binnen de Orde. Voor de concrete invulling van het toezicht wacht de minister het advies af dat Arthur Docters van Leeuwen begin april presenteert.

Hoogleraar staats- en bestuursrecht Jit Peters van de Universiteit van Amsterdam vindt de brief van de minister om die reden 'merkwaardig'. 'Aan de ene kant wil de minis-

ter het advies van Docters afwachten, aan de andere kant doet hij al vergaande voorstellen.' SP-Kamerlid Jan de Wit is ronduit negatief over de timing. 'Onbegrijpelijk dat dit nu gebeurt, en dat de minister op deze manier mogelijk zelfs Docters van Leeuwen de pas afsnijdt.'

Lokale dekens staan in het algemeen juist vrij positief tegenover de plannen van Hirsch Ballin. De Arnhemse deken Robert Jan Dil vindt de brief van de minister 'positief' en 'passend in de totale ontwikkeling rond het toezicht'. Monique van Roosmalen, deken in Assen: 'De samenwerking vraagt om meer toezicht en ik kan me dat heel goed voorstellen. De buitenwereld zegt toch: "Men houdt elkaar binnen de advocatuur de hand boven het hoofd".'

Wel of niet onafhankelijk

Robert Jan Dil kan zich vinden in het idee van Hirsch Ballin dat een onafhankelijk toezichthouder op de advocatuur een plek moet krijgen binnen de Orde. 'Een externe toezichthouder is moeilijk te verenigen met de positie van de advocatuur.'

PvdA-Kamerlid Ton Heerts is dat met hem eens. 'Het is goed dat het toezicht bij de advocatuur binnen de

Foto: Hollandse Hoogte

Wat wil Hirsch Ballin veranderen?

Preventief

Demissionair minister Hirsch Ballin vindt dat het toezicht op advocaten 'in hoge mate reactief' is en 'te afhankelijk van de indiening van klachten'. Om te komen tot een meer preventief toezicht, wil hij het toezicht loskoppelen van het tuchtrecht.

Alles in de wet

Het toezicht op de advocatuur is nu deels opgenomen in de Advocatenwet en deels in regels van de Orde. Het hele toezicht moet in de toekomst bij wet worden geregeld, vindt de minister, inclusief de geheimhoudingsplicht.

Onafhankelijk binnen de Orde

Omdat advocaten anders dan notarissen en gerechtsdeurwaarders geen publieke taak hebben, maar juist de belangen van een partij behartigen, gaat het niet om een externe toezichthouder maar om een onafhankelijk toezichthoudend orgaan 'binnen de pbo'.

Sancties

De toekomstige toezichthouder kan beperkt bestuurlijke boetes en dwangsommen opleggen.

beroepsgroep blijft, want de positie van de advocatuur wijkt ten principale af van die van publieke dienstverleners.' Heerts wil vooral een 'eenduidiger en transparanter systeem van toezicht voor advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders. Waarom moet de hoogste instelling voor tuchtrecht bij de advocatuur ineens Hof van Discipline heten?'

SP-Kamerlid De Wit, zelf oud-advocaat, is juist niet gelukkig met het idee om het toezicht een plek te geven bin-

nen de Orde. 'Je wekt toch de indruk dat het niet onafhankelijk is.' Hij zou het toezicht liever belegd zien bij het Bureau Financieel Toezicht, dat nu het toezicht op het notariaat uitoefent. 'Juist door de toezichthouder buiten de Orde te plaatsen en hem de mogelijkheid te geven een klacht in te dienen bij de tuchtrechter, bevordert je zowel het toezicht als het tuchtrecht.'

Graag meer instrumenten

De Amsterdamse deken Germ

Van de deken

Jan Loorbach

Geen inhoudsloze lichaamsoefening

Wat voorafging: het Hof van Discipline besliste dat een advocaat met een sterk persoonlijke (en incurante) interpretatie van zijn moslimgeloof, die hem voorschreef niet op te staan voor rechters en om zijn hoofd gedekt te houden met een ook religieus bepaald hoofddeksel, niet onbetamelijk handelde door zich in de rechtszaal naar deze geloofsregels te gedragen. Die uitspraak wekte politieke beroering. De thema's werden: wat zijn tussen togaberoepen de omgangsvormen in de rechtszaal en in hoeverre zijn religieuze uitingen daar toelaatbaar?

De eerste omgangsvorm is gebaseerd op de bij eed of belofte aangevaarde verplichting van advocaten tot eerbied voor de gerechtelijke autoriteiten – welke eerbied trouwens door het hof bij de advocaat in kwestie niet afwezig werd geacht. Opstaan voor de rechter is een – nergens gecodificeerde – blijk van die eerbied.

De beroering vond zijn uitweg in het vragenuur van de Tweede Kamer van 15 december 2009. De inleidende vraag was van Kamerlid De Roon (PVV) die voor de uitspraak en dus voor het beoordeelde gedrag geen goed woord over had en stelde dat het hof 'zich verlaagde tot het niveau van een shariarechtbank; een rechtbank waarvoor het recht een resultante is van een volledige onderworpenheid aan de politieke ideologie die islam heet.' Een interessante inleidende observatie voor een debat over de eerbied voor gerechtelijke autoriteiten.

Veel partijen drongen aan op regelgeving. Toenmalig staatssecretaris Albayrak (Justitie) zegde toe eerst bij de advocatuur na te willen gaan hoe die hierover dacht, en of die zelf tot regelgeving wilde komen. Daarna zou ze de Kamer informeren, mogelijk met een eigen plan voor regelgeving. Zij bepleitte daarbij dat de advocatuur het onderwerp eerst zou doornemen met de beide andere togaberoepen.

Dat is gebeurd. En de eendrachtige slotsom van dat overleg was dat er vooral geen aanvullende regels moeten komen. De togaberoepen vinden dat er zich op het punt van bejegening buiten dit ene geïsoleerde incident geen kwesties van betekenis voordoen, dat de eed/belofte bij toegang tot de advocatuur de aanwezigheid van die eerbied voor de gerechtelijke autoriteiten voldoende registreert en dat de controle van correct advocatengedrag door de deken heel goed mogelijk is aan de hand van de betamelijkheidsnorm. Het uiten van eerbied door opstaan is een breed gekoesterde etiquette. Het codificeren maakt van een gedraging die juist inhoud krijgt doordat die (formeel) niet verplicht is, een inhoudsloze lichaamsoefening.

Dit unanieme standpunt van de togadragers is nu naar de minister. Het is aan de politiek om te bepalen of voor de opvatting van alle partijen die het aangaat eerbied kan worden opgebracht.

Kemper ziet zeker punten in het toezicht binnen de advocatuur die voor verbetering vatbaar zijn. 'De coördinatie tussen de lokale dekens is betrekkelijk gering. De uitoefening van het toezicht – wanneer doe je wel iets en wanneer niet – wordt vooral bepaald door plaatselijke omstandigheden. We zijn weinig beleidsvormend bezig.'

Zijn Arnhemse collega Robert Jan Dil zegt: 'We vinden dat we het goed doen, maar het kan natuurlijk altijd beter. En dekens hebben ook wel behoefte aan meer instrumenten om toezicht te houden.'

Minder gelukkig is Dil met het beeld in de brief van Hirsch Ballin dat het toezicht door de dekens tot nu toe alleen reactief is. 'Mijn voorganger en ik zijn de afgelopen jaren flink veel ambtshalve onderzoeken gestart, dus zonder dat daar een klacht aan te pas kwam. De afgelopen drie jaar waren dat er zeventien. Daarvan is het merendeel naar de Raad van Discipline gegaan, en in de meeste andere gevallen heeft de advocaat zelf de nodige maatregelen genomen.'

Monique van Roosmalen, deken in Assen: 'Wij hebben als dekens onvoldoende tijd en geld om zelf preventief onderzoek te kunnen doen. Ik zit hier nu anderhalf jaar en in die tijd ben ik twee ambtshalve onderzoeken gestart, waarvan er een nog loopt. Er staat nog wel iets op stapel, maar dan denk je van tevoren meteen al: o jee, hoe gaan we dit eigenlijk doen?' Van Roosmalen bekijkt daarom op dit moment samen met de collega's in Groningen en Leeuwarden of het mogelijk is om een gezamenlijk bureau te creëren.

Mug

Hoogleraar Peters hoopt dat een andere inrichting van het toezicht niet zal leiden tot meer bureaucratie. 'Zo'n toezicht-houder moet zich waarmaken en kan dat alleen door de branche op de huid te gaan zitten. Weet je wat je dan krijgt? Een enorme papierwinkel, want men wil meer informatie. Preventief toezicht klinkt natuurlijk heel dynamisch, maar als dat heel veel werk met zich zou meebrengen, kun je je afvragen of je niet met een kanon op een mug schiet.'

(advertenties)

De theorie in praktijk brengen

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Zo haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. En uw cliënt uit uw advies. **Met het CPO bent u zeker van uw zaak.**

U vindt ons VSO- en PAO-cursusaanbod bij het katern **Orde** elders in dit blad en op www.cpo.nl

Het CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

Asiel- en vreemdelingenadvocaten luiden noodklok over dienstverlening tolken

Tatiana Scheltema
Orderedacteur

Tolken die eindeloos op zich laten wachten, te elfder ure afbellen, de verkeerde taal spreken, of niet komen opdagen bij een zitting. Het is een greep uit de klachten die vreemdelingen- en asieladvocaten hebben over de dienstverlening van het bedrijf Concorde Group BV, dat per 1 januari de tolkdiensten overnam van het Tolk- en Vertaalcentrum Nederland (TVcN).

Concorde won eind vorig jaar een aanbesteding die was uitgeschreven door het ministerie van Justitie, maar blijkt slecht voorbereid op de praktijk. De Specialisten Vereniging Migratierecht Advocaten, de Vereniging Asieladvocaten en Juristen Nederland, en de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Orde schreven daarom een brandbrief naar de minister met het dringende verzoek in te grijpen, en ook de orde maakte haar zorgen kenbaar. Naar aanleiding van het bericht in de Orde van de Dag stelde de SP Kamervragen over de kwestie.

Ook de tolken en vertalers zijn ongelukkig met de gang van zaken. Thelma Pondaag, schrijver van de brief aan de minister, kreeg talloze mails van verontruste tolken. De goeden lijden onder de slechten, zeggen zij.

De toren van Babel, Pieter Bruegel

Oneigenlijke concurrentie Concorde hanteert het systeem: wie het eerst komt, het eerst maalt, waarbij tolken via internet op opdrachten kunnen reageren. Maar even gemakkelijk kan de opdracht weer worden afgezegd, zonder dat daar sancties op volgen, bijvoorbeeld omdat zich een lucratievere klus aandient. Concorde, of de advocaat, moet dan op het laatste moment op zoek naar een andere tolk. Zo is een geval bekend van een tolk die zijn vrouw blindelings alle via internet door Concorde aangeboden diensten laat reserveren, en pas later de hem onwelgevallige opdrachten annuleert – of niet.

Kwalijk is ook, aldus de briefschrijvers, dat er oneigenlijke concurrentie met de IND is ontstaan omdat IND en advocatuur uit hetzelfde tolkenbestand putten. De advocatuur, maar ook de Raad voor Rechtsbijstand, Vreemdelingenpolitie en Vluchtelingenwerk hadden daarom eerder aangedrongen op een gezamenlijke aanbesteding, om concurrentie in de dienstverlening te voorkómen. Het lijkt erop dat de IND desondanks tóch eigen afspraken maakt met de tolken, die door de dienst niet alleen langer worden ingehuurd, maar ook zonder tussenkomst van Concorde krijgen uitbetaald.

Door de gebrekkige dienstverlening hebben advocaten in de helft van de gevallen moeten teruggrijpen op de dienstverlening van het TVcN. Concorde wil die cijfers niet bevestigen, en verwijst naar de opdrachtgever, het ministerie. Overigens hebben strafrechtadvocaten minder last van de problemen. Die kunnen op grond van art. 26 Besluit Vergoedingen Rechtsbijstand 2000 met hun eigen tolken blijven werken, hoewel op grond daarvan geen vertaalwerkzaamheden worden vergoed. Het ministerie had bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet gereageerd, maar zei dat deze week te doen.

Rechtsbijstandverzekeraars winnen meer terrein dan advocaten

.....
Michel Knapen
journalist

Van alle burgers die een civiel- en bestuursrechtelijk probleem hebben, en die er voor kiezen rechtshulp in te roepen, gaat 11,3 procent naar een advocaat. Dat blijkt uit de Geschilbeslechtingsdelta 2009, een onderzoek van het WODC dat onlangs is gepresenteerd. Uit de vorige Geschilbeslechtingsdelta, uit 2003, bleek dat 10,8 procent naar een advocaat ging. In zes jaar tijd is het marktaandeel van de advocatuur met een fractie gestegen, en vormt daarmee de meest bezochte rechtshulpverlener. In 2003 waren de vakbonden nog de populairste rechtshulpverleners.

Advocaten hebben wel de rechtsbijstandverzekeraars in hun nek. Hadden zij in 2003 nog een marktaandeel van 5,9 procent, zes jaar later is dat opgelopen tot 10,9 procent. De rechtsbijstandverzekeraars zijn daarmee de tweede groep, achter de advocatuur, naar wie mensen met een juridisch probleem stappen. Vakbonden staan nu met de Juridische Loketten op een gedeelde derde plaats: beide 8,6 procent. Dat de rechtsbijstandverzekeraars meer terrein hebben gewonnen dan de advocatuur noemt AR-lid Louise van der Veen 'niet alarmerend'. 'Kennelijk is het zo. Daar kan de Orde weinig aan doen.'

Niet alleen dreigen de verzekeraars de advocatuur op den duur in te halen, ook de markt zelf wordt

volgens de WODC-onderzoekers kleiner: zes jaar geleden kreeg 67 procent van de bevolking te maken met een juridisch probleem, in 2009 was dat percentage gedaald tot 60. Daarnaast is de 'probleemfrequentie' met 20 procent afgenomen. 'Ik herken dat beeld helemaal niet', zegt Van der Veen. 'Het is heel mooi dat mensen minder juridische problemen ervaren. Maar de advocatuur groeit nog steeds, er komen meer kantoren en die nemen meer mensen aan. Het lijkt erop dat er nog steeds een markt is, en dat die juist toeneemt.'

Er is in ieder geval nog een wereld te winnen voor de advocatuur: 42 procent van de mensen met een juridisch probleem neemt de zaak zelf in handen. Deze 'doe-het-zelvers' bezoeken geen enkele rechtshulpverlener. Zou de advocatuur zich ook niet op hen moeten richten? Van der Veen: 'Dat is geen taak voor de Orde, dat moeten individuele kantoren zelf doen.'

Volgens de Geschilbeslechtingsdelta doen mensen vooral een beroep op de advocatuur bij problemen in de relatie- en familiesfeer en bij gezondheidskwesaties (door werk of een ongeluk). Daarnaast worden advocaten vooral benaderd door gescheiden personen en uitkeringsgerechtigden, en vaker door gedaagden dan door eisers. De advocatuur wordt ook vaker ingeschakeld als mensen met een andere burger te maken hebben, dan als de wederpartij een bedrijf of organisatie is. In dat laatste geval wordt relatief vaker de vakbond een rechtsbijstandverzekering ingeschakeld.

Column

.....
Matthijs Kaaks

Oenig

De strafzaak tegen Jacob Cornegoor heeft iets aan het licht gebracht wat mij enigszins heeft ontgoocheld: ook Spighoff doet aan legal opinions. Ze stonden bekend als de jongens van de rammelende ketting. Robuuste mannen die het recht kneden met opgestroopte mouwen. Nu blijken ze ook daar met slecht leesbare kopieën op schoot dagenlang te peuteren aan legal opinions bij het licht van een schemerlamp.

In een grijs verleden heb ik nog een halfjaartje een kamer met Leo Spigt gedeeld. Dat wil zeggen, ik kreeg een werkplek bij hem aan tafel. Leo schreef nooit legal opinions, dat deed hij mondeling. Met een paar zinnen, half binnensmonds en enkele brede gebaren. Vaak was de zaak daarmee opgelost. Deze gave was ondoordringelijk maar ze werkte.

Voor wie het niet weet: een legal opinion is een langdradig en formeel document dat begint met een uitgebreide samenvatting van de opdracht, wordt gevolgd door een oneindige opsomming van bestudeerde documenten, 'we have reviewed the following documents', waarna een zuinige conclusie volgt met veel lange bijzinnen. Na die conclusie komt het belangrijkste onderdeel van de LO: de formulering in de meeste creatieve bewoordingen welke er toe strekt de conclusie zodanig te polijsten en te oliën dat deze steeds uit de greep van de cliënt glibbert wanneer hij het advies tracht te bevatten.

Een LO moet body hebben. Zoals kipfilet met water wordt geïnjecteerd, zo moet ook de LO een lijvige indruk maken. Een goede LO is zo volumineus dat de supervisory board er niet doorheen komt. Om die reden wordt een speciale executive summary toegevoegd. Dat staat mooi en maakt de LO ook weer wat dikker. Om jonge advocaten te leren veel woorden te gebruiken voor weinigzeggende zinnen plegen speciale inhouse cursussen Legal English te worden georganiseerd.

Advocaten die legal opinions schrijven heten ook wel LO Lawyers, vaak afgekort tot: Lola's. Een Lola is de nachtmerrie van iedere beginnende advocaat.

We zien ook Cornegoor ermee worstelen. 'Hij vond het werk niet echt leuk,' zo haalde het FD hem aan. Dat is een understatement. Gezonde advocaten haten dit werk. Het siert Jacob dat hij dit heeft opgebiecht. Dat kan wel eens een louterende werking hebben voor honderden lotgenoten. Jaren geleden zaten hij en ik op hetzelfde kantoor. Voordat ze van Cornegoor een Lola konden maken volgde hij Leo Spigt naar Curaçao. Daar heb je ook Lola's, maar dan in een geheel andere betekenis van het woord.

En dan komt ie terug om vervolgens legal opinions te gaan zitten schrijven in Amsterdam-Zuid. Dat is inderdaad oenig.

Code voor claimstichtingen lijkt in behoefte te voorzien

Verleden week presenteerden advocaat Jurjen Lemstra en communicatieadviseur Rob Okhuijsen in Den Haag hun concept Claimcode voor claimstichtingen. Het initiatief werd toegejuicht.

.....
Robert Sanders
Beleidsadviseur Orde
.....

De code bestaat uit zes beginselen waaraan stichtingen, die zich inzetten voor collectieve belangenbehartiging van gedupeerden, zich zouden moeten conformeren. Het doel van de code is de vastlegging van hoofdlijnen van enkele breed gedragen opvattingen over goede governance voor stichtingen op basis van art. 3:305a BW ('claimstichtingen'). Zo houdt de governance structuur van de stichting ten minste in dat naast het bestuur een raad

van toezicht wordt ingesteld; beide organen zijn verantwoordelijk voor naleving van de code. De raad van toezicht heeft bovendien tot taak om toe te zien op het beleid en de strategie van het bestuur.

Het bestuur dient op grond van de code uit ten minste drie personen te bestaan en zodanig te zijn samengesteld dat alle noodzakelijke specifieke deskundigheid voor adequate belangenbehartiging aanwezig is. Zo zou minimaal één bestuurslid jurist moeten zijn met relevante ervaring en juridische expertise. Ook moet voorkomen worden dat er tussen bestuursleden, de raad van toezicht en de belangheb-

benden familie- of vergelijkbare relaties of verwantschap bestaan; zo moet elke schijn van belangenverstrengeling tussen stichting en bestuurders moet worden vermeden. Het uitgangspunt van een meerkoppig en onafhankelijk bestuur stelt volgens de initiatiefnemers grenzen aan door avonturiers bemande eenpersoonsstichtingen en onderlinge initiatieven van echtelieden of vriendenclubs. Het sterk juridische gehalte van collectieve acties maakt de vereiste inbreng van juristen immers onmisbaar.

Aan de nodige transparantie wordt bijgedragen door de publicatie van relevante informatie over de stichting op een openbaar toegankelijke website, zoals de bijdrage die eventueel aan de deelnemers van de stichting wordt gevraagd, de c.v.'s van bestuursleden en de leden

van de raad van toezicht en de stand van zaken in eventuele gerechtelijke procedures. Tot slot dient de boekhouding van de stichting jaarlijks door een externe accountant (of andere deskundige) te worden onderzocht.

Naar de betrokken ministers

Gezien de paneldiscussie en de reacties uit de zaal lijkt het erop dat de code in een behoefte zal voorzien. Door vertegenwoordigers van consumentenorganisaties wordt de kwaliteitstoets voor claimstichtingen toegejuicht. De initiatiefnemers stellen nu een commissie samen die de conceptcode verder zal uitwerken tot een breed gedragen document, dat in de tweede helft van het jaar overhandigd zou kunnen worden aan de betrokken bewindspersonen.

Kamervragen over uitblijven sta-op-regeling

Demissionair minister Hirsch Ballin moet bij wet vastleggen dat advocaten opstaan voor de rechter, ook al vinden Orde en zittende en staande magistratuur dat niet nodig. Dat zegt CDA-kamerlid Sybrand van Haersma Buma naar aanleiding van de brief die de Orde naar de minister stuurde.

Na overleg met de togapartners besloot de Algemene Raad van de Orde dat er geen aparte sta-op-regeling hoeft te komen, nu niet gebleken is dat er sprake is van 'structureel disrespect' voor de rechterlijke macht. Een dwingende verplichting zou bovendien niet werken. De CDA-er is teleurgesteld in de houding van de orde, en stelde kamervragen over de brief. 'Het gaat om het gezag dat we toekennen aan de rechterlijke uitspraak. Nu het stof is neergedaald zegt men: het is al geregeld. Maar eigenlijk doe ik niets anders dan bevestigen wat Willem Bekkers vorig jaar zei op tv, namelijk dat advocaten moeten staan.' Haersma Buma vindt dat de Orde te ver is

afgedwaald van wat in de samenleving gezien wordt als 'noodzakelijk voor het herstel van het gezag van de rechterlijke macht'. Provo-cateur Enaït wint, en dat moet niet, vindt de CDA-er. 'Waar het mij om gaat is: deze man heeft kennelijk een geloof, maar hij is de enige in de wereld die dit geloof heeft. Als het nou zo was dat iedereen in de moslimwereld dit geloof aanhing, dan kon ik me er nog iets bij voorstellen. Maar dat is niet zo: het is een puur individualistische geloofsbeleving. Dat was ook het verrassende aan die uitspraak: dat het Hof van discipline daarin meeding! Dan kun je net zo goed in kabouters geloven.'

Het kantoor

pleit voor interne communicatie

.....
Dolph Stuyling de Lange

‘Nee, wij spreken elkaar zo vaak, aan een oefening in communicatie hebben we geen behoefte,’ zegt de een. En de ander vult aan: ‘Bovendien zijn we advocaten: communiceren is ons vak. Waarom zouden we daarin dan nog oefenen?’

Het antwoord is dat de meeste advocaten extern inderdaad heel goed kunnen communiceren. Hard en zakelijk. Argumenten presenteren en de stellingen van de wederpartij fileren. Maar intern is de communicatie een stuk minder: ‘hard en zakelijk’ hoort nu eenmaal niet bij de maatschapscultuur. En de focus blijft beperkt tot argumenten, overtuigen. Maar dat

is slechts een heel beperkt deel van communicatie.

Wartoe leidt dit? Het intern ontwijken van zakelijkheid leidt ertoe dat advocaten met een boog heenlopen om ‘lastige punten’: de medewerker die eigenlijk te horen moet krijgen dat zijn functioneren onder de maat is en dat er geen plaats voor hem is in de maatschap, krijgt dat liefst nooit te horen. Liever maar wachten tot hijzelf opstapt uit onvrede over het gebrek aan ontwikkelingen. En in de maatschapvergaderingen wordt liever gesproken over leaseauto’s en de kleur van het nieuwe tapijt, dan over de vraag of iemand nog uitdaging vindt in de huidige praktijk, of dat er irritatie is over de verschillen in inzet van de partners. Iedereen houdt zich het liefst op de vlakte.

En onder de oppervlakte broeit daardoor veel ongenoegen. Bij medewerkers leidt dat tot vertrek – bij maatschappen tot sluimerende onvrede, conflicten en zelfs het uit-eenvallen van die maatschappen. Net als bij een slapende vulkaan bouwt de spanning op tot er een vaak catastrofale uitbarsting volgt.

Oefenen met echte communicatie is daarom geen overbodige luxe. Zo kunnen we iets leren van de ‘Dialoog-methode’: een vorm van communiceren van hart tot hart, die van de Noord-Amerikaanse indianen is komen overwaaien. Daarbij krijgt iedereen om beurten een ‘talking stick’ met de opdracht niet van tevoren te bedenken wat je gaat zeggen, maar spontaan te spreken – niet uit je hoofd, maar vanuit je hart. Met instructie voor

de anderen om ‘te luisteren met je hart’: niet de argumenten zoeken die je kunt weerleggen, maar ‘tussen de regels door’ luisteren naar wat de ander werkelijk wil zeggen.

Een ander alternatief is goede partner-evaluatie: niet elkaar de maat nemen, maar een echt gesprek, in alle rust, over de praktijk. Wat gaat er goed? Waar mist de inspiratie? Wat kan er nog beter – tussen alle drukte door? Kortom: een pleidooi voor (betere) communicatie.

.....
Gouden tip:
 communiceer binnen
 je kantoor anders dan
 daarbuiten.

.....
 (advertenties)

Ter verbreding van de praktijk (kostenmaatschap) zoekt Blat een partner (m/v) op van één van de navolgende disciplines:

**personen- en familierecht
 insolventierecht
 strafrecht**

Reacties voorzien van CV kunt u richten aan partner@blat.nl of onderstaand adres. Vertrouwelijke behandeling is vanzelfsprekend gegarandeerd.

Blat advocaten ■ Postbus 346 ■ 3700 AH Zeist ■ tel 030-6982030

Juridisch vertaalwerk?
www.balance2.nl

Syrische advocaat vervolgd vanwege strijd voor meningsvrijheid

In Syrië begint binnenkort het proces tegen de 79-jarige Haytham al-Maleh, een alom gerespecteerd advocaat en winnaar van de Geuzenpenning voor zijn strijd voor de mensenrechten. Hij wordt beschuldigd van 'het aantasten van het moreel van de natie' en het beledigen van de rechterlijke macht. In oktober 2009 werd Al-Maleh opgepakt, twee dagen nadat hij een interview had gegeven aan een in Europa gevestigde televisiezender waarin hij de voortdurende onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting bekritiseerde. Bijna een halfjaar later zit hij nog steeds vast onder erbarmelijke omstandigheden.

In een onlangs uit de gevangenis gesmokkelde brief aan zijn zoon beschrijft hij zijn arrestatie, de onderzakingen en de omstandigheden van zijn detentie. Zo zijn de cellen met ongeveer 60 personen overvol en onhygiënisch. Zijn detentie is extra zwaar voor hem vanwege zijn hoge leeftijd en ziekte. Al-Maleh heeft diabetes en een schildklier-aandoening en is afhankelijk van medicijnen. Hij vertrouwt echter alleen medicijnen die afkomstig zijn van zijn eigen familie. Om die reden wordt gemeld dat Al-Maleh sinds 18 februari geen medicatie meer heeft gekregen.

Op 22 februari moest Al-Maleh voor een militaire rechtbank verschijnen om twee nieuwe aanklachten aan te horen: belasteren van een overheidsorgaan en het beledigen van de Syrische president. Tijdens de zitting maakte Al-Maleh volgens ooggetuigen een zwakke indruk en had hij een zachte stem. Een week eerder was hij nog flauwgevallen omdat hij zijn medicijnen niet heeft gekregen.

Syrië heeft een slechte reputatie waar het gaat om respect voor de mensenrechten en de behandeling van mensenrechtenactivisten. Human Rights Watch nam in 2009 zelfs een verslechtering van de mensenrechtensituatie waar. De noodtoestand die in 1963 werd uitgeroepen blijft gehandhaafd, waardoor de veiligheidsdiensten zonder arrestatiebevel dissidenten kunnen oppakken. Al-Malehs arrestatie en vervolging tonen aan dat de autoriteiten van deze vrijheid nog steeds dankbaar gebruik maken.

Advocaten voor Advocaten roept u op deel te nemen aan de schrijfactie waarbij de Syrische autoriteiten wordt opgeroepen Al Maleh vrij te laten. U kunt contact opnemen met Adrie van de Streek via e-mail info@advocatenvooradvocaten.nl of bezoek de website www.advocatenvooradvocaten.nl.

agenda

FILMS DIE ERTOE DOEN

Van donderdag 25 tot woensdag 31 maart vindt het Movie that Matter Festival plaats in Den Haag, met als hoofdprogramma Camera Justitia: films en debatten over het werkkterrein van het Internationaal Strafhof en de diverse tribunalen in Den Haag. Onderwerpen zijn onder meer 'transitional justice' en internationale rechtspraak. In de Camera Justitia Masterclass (woensdag 31 maart, 15.00 tot 17.00 uur) gaat demissionair minister Ernst Hirsch Ballin in debat over migratie, vluchtelingen, grenzen en (inter)nationale verantwoordelijkheden met studenten. Meer informatie op www.movieshat-matterfestival.nl.

KNELPUNTEN IN VERVOERRECHT

Het jaarlijkse symposium van het Nederlands Tijdschrift voor handelsrecht is dit jaar gewijd aan knelpunten in het vervoerrecht, met onderwerpen als: 'Special liability regimes for extraordinary cargoes transported by sea'; CMR en multimodaal vervoer; vervoervereenkomsten en derden; het Verdrag van Montréal;

exclusieve bescherming voor de luchtvervoerder; Overriding obligations and both to blame collision bij HVR en Rotterdam Rules; de bewijslastverdeling onder de Rotterdam Rules in vergelijking met de Hague (Visby) Rules. Dagvoorzitter is Flip van Huizen. Tijd en plaats: 16 april 2010 van 12.30 tot 17.30 uur in Het Trippenhuis, KNAW-gebouw, Amsterdam. Studiepunten 4 PO. Meer informatie: www.jur.uva.nl/eggens.

MAGISTRAAT OF CRIMEFIGHTER?

Waarheidsvinding als onderdeel van de opdracht van de officier van justitie – dat thema staat centraal tijdens de Gevangendoortlezing op zondag 18 april in het Haags Historisch Museum. Harm Brouwer, voorzitter van het College van procureurs-generaal, gaat uitgebreid in op de spanning tussen magistratuur en boeven vangen. Aanvang 12.00 uur, kaarten à € 10 zijn inclusief koffie en bezoek aan het museum. Reserveren via 070-364 69 40 of info@haagshistorischmuseum.nl.

Geen waarheidsvinding, maar ook geen valse stukken

Heeft de advocaat iets met waarheidsvinding te schaffen? Nee, vinden voorzitter Pieter van der Kruijs van de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten en advocaat Hendrik-Jan Biemond. Zeker wel, vindt advocaat Pim de Vos.

.....
Lars Kuipers
Orederedacteur

Tijdens het ‘Gevangenspoortlezingdebat’ op zondag 21 maart in Den Haag beriep De Vos, auteur van het in advocatenkringen niet erg populaire *Advocaat of maffia-maat*, zich op een uitspraak van het Hof van Discipline uit 1990. ‘De vrijheid van de raadsman vindt zijn beperking in het nadeel dat hij kan berokkenen aan de waarheidsvinding.’ Maar wat doet een advocaat bijvoorbeeld met een verklaring van een door hemzelf gevraagde deskundige die zijn cliënt niet echt helpt of zelfs belast? Hendrik-Jan Biemond: ‘Dan leg je dat stuk in een la. Wat jou betreft is het niet geschreven.’ NVSA-voorzitter Van der Kruijs schaarde zich daar vierkant achter. In theorie dan, want er zijn dingen die je nou eenmaal niet doet. Hij herinnerde zich een moordverdachte die verklaarde dat hij op het tijdstip van de moord in Polen zat en een hotelnota

te voorschijn toverde om dat te bewijzen. ‘Ik had het vermoeden dat die nota vals was. Dat bleek ook zo te zijn. Toen heb ik gezegd: “Die ga ik niet gebruiken”. Niet iedere collega zal dat met mij eens zijn, maar ik vind dat je de plicht hebt om ervoor te zorgen dat stukken die je in het geding brengt in principe juist zijn.’

Met je wenkbrauwen

En dan zijn er nog van die zaken waarin alle theoretische leerstukken over de positie van de advocaat schuren met de praktijk. Biemond had ooit een cliënt die werd verdacht van vijf bankovervallen. Vier ervan bekende hij, van de vijfde bestonden enkel vage opnames van een bewakingscamera. Biemond: ‘Mijn cliënt zei: “Ja, dat was ik ook, maar ik denk dat ik die ga ontkennen”. Dat leek me verstandig. En dus stond ik in de rechtszaal te pleiten dat het bewijs in die vijfde zaak onvoldoende overtuigend was. Maar de beelden waren nogal akelig, er werd bijvoorbeeld een kind onder schot gehouden. En ik merkte bij mezelf dat ik stiekum hoopte dat de rechter mijn cliënt toch ook voor deze overval zou veroordelen. Als advocaat ben je op dat moment niet goed bezig.’ ‘Kun je dan niet met je wenkbrauwen signalen aan de rechter geven?’ probeerde journalist en thrillerschrijver Roel Janssen. Biemond moest hem teleurstellen: ‘Ik ben bang dat dit soort subtiele signalen bij rechters niet aankomen.’

Vlnr: Van der Kruijs, Biemond en De Vos.

agenda

OVER DE WET ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSRECHT

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) treedt naar verwachting in werking per 1 juli aanstaande. Deze wet stroomlijnt diverse vergunningsprocedures. De nieuwe procedure zal uitmonden in één besluit: de omgevingsvergunning. De diverse materiële toetsingskaders blijven echter

gehandhaafd. De Wabo leidt tot grote veranderingen in de bevoegdheidsverdeling binnen en tussen overheden en in de inrichting van beslisprocedures en rechtsbescherming. Over deze wet en over de Crisis- en herstelwet spreken advocaat mr. A.B. Blomberg en docent mr. S. van Velsen op 9 april om 12.30 uur aan de Universiteit van Amsterdam. Meer informatie: www.uva.nl.

agenda

VIJFTIEN JAAR AWB

Wat is er terechtgekomen van de bedoeling van de wetgever, hoe heeft de Awb zich in de loop der jaren ontwikkeld? En wat zijn de te verwachten/gewenste ontwikkelingen binnen het algemeen bestuursrecht? Deze vragen worden besproken tijdens het congres dat de Universiteit Leiden in samenwerking met de ministeries van Justitie en Binnenlandse zaken en Koninkrijkrelaties organiseert over vijftien jaar Algemene wet bestuursrecht. De sprekers zullen de Awb vanuit verschillende invalshoeken onder de loep nemen (burger, overheid, bedrijfsleven, wetgever, advocatuur, rechterlijke macht en wetenschap). Tijd en plaats: vrijdag 23 april 2010, Kamerlingh Onnesgebouw Universiteit Leiden. Meer informatie bij mevr. K. van Heijningen, e-mail k.vanheijningen@law.leidenuniv.nl of telefoon 071-527 52 02.

COMMUNICATIE IN JEUGDZAKEN

De jaarlijkse studiedag van het Team Jeugd van de Rechtbank Amsterdam gaat op 3 juni a.s. dit jaar over communicatie in jeugdzaken, met de volgende sprekers: prof. mr. dr. M.R. Bruning en prof. dr. I. Weijers. De studiedag is bedoeld voor juristen, leden van de rechterlijke macht, advocaten met belangstelling voor jeugdzaken, psychologen en psychiaters die rapporteren of behandelen in een justitieel kader en medici. De kosten zijn € 250

en er zijn opleidingspunten te verkrijgen in het kader van de Verordening op de vakbekwaamheid. Aanmelding tot 1 mei 2010. Meer informatie op www.rechtspraak.nl, gerechten, rechtbank Amsterdam.

ZES MAANDEN STUDIE EN STAGE IN EDINBURGH?

Twaalf jonge advocaten uit verschillende Europese landen verblijven zes maanden in Edinburgh voor een introductie in het recht van het Verenigd Koninkrijk en van Schotland en voor stages bij solicitors, advocates (het Schotse equivalent van barristers) en rechters. Dit 'European Lawyers Programm 2011' wordt georganiseerd door de European Lawyers Association in samenwerking met de Scottish Government en de School of Law of the University of Edinburgh. Men kan ook tentamens afleggen waarmee men gekwalificeerd is tot praktijkvoering in Schotland. Het collegegeld en de stageplaatsen zijn inbegrepen in het programma. Colleges starten begin januari 2011, het programma loopt tot medio juli 2011.

Ben je per 1 januari 2011 in het bezit van je stageverklaring en heb je zin in een waardevolle internationale ervaring, geef je dan uiterlijk 1 juni 2010 op. Meer informatie en inschrijfformulier bij mr. Leonie Rammeloo, 020-678 94 22, rammeloo@van-doorne.com, of bij mr. Sophie Dingenen, 020-462 93 56 of sophie.dingenen@nortonrose.com

Berichten van de orde

Oproep Hoorzitting bestuurlijke vernieuwing

De Commissie bestuurlijke vernieuwing (Commissie-Huydecoper, naar haar voorzitter) is ingesteld om knelpunten in de huidige bestuursorganisatie van de Nederlandse Orde van Advocaten en de Orden in de arrondissementen te analyseren en te komen met voorstellen ter oplossing van die knelpunten. Ervaart u knelpunten in het

functioneren van de Algemene Raad, Raden van Toezicht, het College van Afgevaardigden of in de samenwerking tussen deze organen? Heeft u ideeën voor verbeteringen? Dan hoort de Commissie dat graag op maandag 12 april 2010 van 10.00-17.00 uur in Den Haag. U bent welkom in persoon op het bureau van de Nederlandse Orde aan de Neuhuyskade 94. Wij verzoeken u zich hiervoor uiterlijk 5 april a.s. aan te melden bij het secretariaat van de Commissie, tel. 070-335 35 63 of a.hoevers@advocatenorde.nl. U kunt uw opmerkingen ook schriftelijk onder de aandacht van de Commissie brengen. U kunt uw reactie tot 12 april a.s. sturen naar genoemd mailadres of per post naar de Nederlandse Orde van Advocaten t.a.v. Commissie-Huydecoper, postbus 30851, 2500 GW Den Haag.

Contact met het bureau van de orde

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag

Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w. -gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23/21	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
Fax	070-335 35 31	
Helpdesk		
BalieNet-certificaten	070-335 35 86	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 54	helpdesk@advocatenorde.nl
Opleiding		
Beroepsopleiding (09.00-12.00 u)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58/78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58/78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding, BO en VSO	070-335 35 41	pb@advocatenorde.nl
Besluit Aanmerken Als Opleiding (BAAO)	070-335 35 43	pb@advocatenorde.nl

De redactie behoudt zich het recht voor reacties en brieven in te korten.

Reactie Verordening op de vakbe- kwaamheid: niks praat- groep!

In het *Advocatenblad* van 5 maart jl. gaat redactielid Martijn Maathuis onder de parafraserende titel 'De Verordening op Geluk en Eeuwig Leven' in op de Verordening op de vakbekwaamheid, die per 1 januari jl. van kracht is. Het stukje kan aanleiding geven tot misverstanden. Vandaar een korte reactie.

De Verordening op de vakbekwaamheid legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de juridische dienstverlening daar waar deze hoort: bij de advocaat. Maathuis stelt ten onrechte dat de Verordening een 'onbestemd beeld' geeft. De advocaat moet zich namelijk onder meer (art. 2 Verordening) beperken tot het aannemen van zaken die hij gelet op zijn kantoororganisatie adequaat kan behandelen en waarvoor hij de deskundigheid bezit. Dat lijkt misschien een open deur, maar was nooit eerder zo concreet in een toetsbare norm neergelegd. Verder moet hij jaarlijks zijn professionele kennis en kunde onderhouden dan wel ontwikkelen. De minimuminzet die art. 3 van de Verordening daarbij vereist is met zo opleidingspunten bepaald niet 'onbestemd', maar steviger dan onder de oude Verordening op de permanente opleiding. Nieuw ten opzichte van de situatie vóór 2010 is dat deel-

name aan intervisie of peer review (intercollegiale toetsing) opleidingspunten zal kunnen opleveren. Het gaat hierbij om intensieve vormen van gestructureerde feedback, waarvan zowel binnen als buiten de balie gebleken is dat deze kwaliteitsverhogend werken. Niks praatgroep. Vooralsnog is er anders dan Maathuis denkt geen sprake van een *verplichting* tot deelname aan intervisie of peer review. Ook is de suggestie onjuist dat dit soort kwaliteitsinstrumenten alleen iets zou zijn voor familierechtadvocaten. In verschillende andere rechtsgebieden, zoals het asielrecht en Bopz-zaken, hebben we de afgelopen jaren geslaagde initiatieven zien ontstaan waarbij advocaten-vakgenoten elkaar op gestructureerde wijze – nuttige en nodige – feedback geven.

Met de Verordening en met de bijbehorende Regeling Vakbekwaamheid wordt beter dan voorheen tegemoet gekomen aan de grote diversiteit binnen de beroepsgroep van bijna 16.000 advocaten. De Algemene Raad is er bij de totstandkoming van de nieuwe maatregelen vanuit gegaan dat advocaten prima in staat zijn zelf te bepalen welke investering in kennis en kunde de kwaliteit van hun dienstverlening verhoogt. Daarom kunnen advocaten niet alleen punten behalen door het volgen van cursussen van erkende opleidingsinstellingen, maar ook bijvoorbeeld voor cursussen die een kantoor of kantoorcombinatie zelf organiseert. Ook in het buitenland gevolgde opleidingen of bijvoorbeeld wetenschappelijke congressen zullen punten op kunnen leveren.

Advocaten die dit soort initiatieven nemen om hun vakbekwaamheidspunten te verzamelen, hebben met vier voorwaarden rekening te houden. De cursus moet aantoonbaar bijdragen aan de ontwikkeling van de professionele kennis en kunde van de advocaat, een academisch niveau hebben en verzorgd worden door een deskundige docent. Uiteraard moet de advocaat zijn deelname aan de betreffende bijeenkomst kunnen aantonen.

De Verordening beoogt geluk noch eeuwig leven, maar wel een forsere inzet van de Nederlandse balie op bevordering van de vakbekwaamheid en het ontwikkelen van kwaliteitsbeleid. Daarbij wordt meer ruimte geboden voor eigen opleidingsinitiatieven van advocaten en hun kantoren en voor relevant gebleken ontwikkelingsinstrumenten als peer review en intervisie.

(Diana de Wolff, lid van de Algemene Raad)

Brief Toezicht- houder op advocatuur: niets te ver- bergen

Over het voorstel van demissionair minister van Justitie Hirsch Ballin om een toezichthouder op de advocatuur in te stellen, kan ik kort zijn: het deugt van geen kant. In de eerste plaats is het volkomen onnodig. Er is immers al een toezicht-

houder op de Gedragsregels advocatuur en het gedrag van advocaten met betrekking tot wettelijke voorschriften die meer dan voldoet. Het enkele feit dat er helaas advocaten zijn die bepaalde regels schenden maakt dat niet anders. Advocaten die over de schreef gaan worden bestraft, anderen worden terecht met rust gelaten. In de tweede plaats is het voorstel een amper bedekte poging van de overheid om greep te krijgen op het (door met name CDA-coryfeeën als de demissionair minister) als 'irritant' en 'steunpilaar voor georganiseerde misdaad' ervaren 'bolwerk' van de advocatuur. Dat het kantoor van de advocaat volgens (inter)nationale jurisprudentie een van de laatste plekken is waar de overheid niet zomaar naar binnen kan, is de overheid al jaren een doorn in het oog. Dit voorstel past geheel in de tijdgeest van de huidige politiek waarin de advocatuur wordt bestempeld als verlengstuk van verdachten (zie de voorstellen om de geheimhoudingsplicht uit te hollen) dat ook nog eens successen behaalt die de overheid niet welgevaldig zijn (afstraffing afluisteren advocaten bij Hells Angels, beperking inbreuk door huisbezoek in sociale sector, invoering recht op consultatie bij politieverhoor). In dezelfde tijdgeest pas de immer toenemende behoefte van de overheid om zonder aanleiding bij burgers 'achter de voordeur' te kijken.

Ik roep mijn confrères en collegae op zich tegen de toezichthouder te verzetten, niet omdat we iets te verbergen zouden hebben, maar juist omdat we niets te verbergen hebben.

(R.P. Kuijper, advocaat te Amsterdam)

.....
'De rollen die College van Afgevaardigden en Algemene Raad spelen, moet je even op je in laten werken. Ik ben dat nergens anders tegengekomen'
.....

Rinnooy Kan, voorzitter Raad van Advies:

‘Professionele organisaties excelleren niet in onderlinge kritiek’

Alexander Rinnooy Kan heeft de afgelopen twee jaar tijd gevonden voor het voorzitterschap van de Raad van Advies van de Orde. Ook bij deze professionele organisatie met ‘een bijzondere structuur’ heb je soms ‘voor de scherpte externe waarnemers nodig’. Maar een externe toezicht-houder? Liever ‘op een andere manier het probleem oplossen’.

.....
Arnoud Veilbrief
journalist

Sinds twee jaar is Alexander Rinnooy Kan voorzitter van de Raad van Advies. De leden kunnen de Orde gevraagd en ongevraagd van advies dienen over het functioneren van de advocatuur als vitaal onderdeel van de rechtsstaat.

Was u al bekend met de advocatuur toen u ‘ja’ zei op de uitnodiging?

‘In mijn tijd bij ING heb ik van dichtbij kennisgemaakt met de advocatuur, bij de ondersteuning van onze nationale en internationale avonturen. Dat was steeds weer een groot plezier. Niet goedkoop, maar hoge kwaliteit. Ik heb ook een aantal kennissen aan de andere kant van het spectrum, de sociale advocatuur. Ongelofelijk gemotiveerde mensen die het helaas zakelijk moeilijk hebben. Daar komt de toegankelijkheid tot de advocatuur op een bepaald moment in het geding. Tot het onmogelijke is niemand gehouden.’

Zorg over de toegankelijkheid van de advocatuur was een belangrijke reden voor het oprichten van de Raad. Recent Gronings onderzoek bevestigde dat er bij het mkb en bij particulieren onvrede heerst over de tarieven en de helderheid van de dienstverlening. Terecht?

Invloedrijkst

Alexander Rinnooy Kan was voorbestemd jurist te worden. ‘Mijn vader was jurist, zijn broer was jurist. Helaas jong overleden, maar naar ik mij heb laten vertellen een tamelijk briljante jurist. Mijn broer is jurist, mijn vrouw is jurist. Tot ieders verbazing ben ik helemaal naar de andere kant van het spectrum gegaan: de wiskunde.’ In Leiden was Rinnooy Kan ‘omringd’ met rechtenstudenten. ‘Ik had niet de indruk dat ze het zo vreselijk druk hadden met hun studie,’ zegt hij. Om er diplomatiek aan toe te voegen: ‘Maar wel dat ze hun studie met hetzelfde plezier deden als ik.’

Na Leiden volgde een uitzonderlijke loopbaan in de wetenschap, het bedrijfsleven en de publieke sector. Rector magnificus van de Erasmus Universiteit op zijn zesendertigste; vervolgens voorzitter van VNO-NCW; lid van de raad van bestuur van ING en sinds vijf jaar voorzitter van de SER. Tel daarbij een onafzienbare lijst nevenfuncties op en het is duidelijk waarom *de Volkskrant* Alexander Rinnooy Kan sinds 2007 al drie jaar tot invloedrijkste Nederlander uitroept.

‘Daar heb ik nog geen afgerond oordeel over. We zijn nog volop in de aanvangsfase, beginnen elkaar te leren kennen. Ik heb zeker niet de behoefte nu al veranderingen wenselijk te achten. Dat zou arrogant zijn na zo’n korte tijd.’

De Raad zit er al twee jaar.

‘U moet het tijdsbeslag niet overschatten. Het gaat om vier vergaderingen per jaar, in totaal kost het zo’n twintig uur. Het is tamelijk bescheiden.’

En het is niet uw enige nevenfunctie. Momenteel heeft u er zo'n twintig. Is het mogelijk zo veel functies goed te vervullen?

'Het zijn bijna allemaal adviserende functies. Toezichhoudende functies brengen veel meer verantwoordelijkheid mee. Het voordeel van zo'n breed palet aan adviserende functies is dat je vanuit veel gezichtspunten naar Nederland kunt kijken. Daarom ben ik niet terughoudend in het ingaan op zulke verzoeken.'

Ongrijpbaar

Wat is uw indruk tot nu toe?

'De Orde is een levendige professionele organisatie, waarvan de leden het belang ten volle inzien. En men wil graag invloed uitoefenen op hoe dat belang wordt behartigd. De betrokkenheid is groot. Allemaal heel positief.

De structuur van de Orde is wel bijzonder. De rollen die het College van Afgevaardigden en de Algemene Raad spelen, moet je even op je in laten werken. Ik ben dat nergens anders tegengekomen. Ik begrijp dat er reden is om daar nog eens kritisch naar te kijken [door de commissie-Huydecoper, red.] en ben benieuwd naar wat het herbezinningsdebat daarover gaat opleveren.'

Ziet u zichzelf nu voornamelijk als toeschouwer of wilt u daadwerkelijk invloed uitoefenen?

'Adviseurs willen altijd invloed uitoefenen. Als er niet naar je geluisterd wordt, is de aardigheid er gauw af. Ik hoop dat onze adviezen een bescheiden, maar niet verwaarloosbare rol spelen in de verschil-

'Als samenleving en politiek een externe toezichthouder willen, bezien wij graag of het probleem niet op een andere manier op te lossen is'

zegen 'te bot' voor de subtiele omgangsvormen die met Aziaten in acht dienen te worden genomen.

De diplomatieke inslag en voorkeur voor het werken achter de schermen, maakt Rinnooy Kan niet bij iedereen even populair. De wat ongrijpbare wiskundige is lastig tot geprofileerde uitspraken te verleiden. Dat wekt weerstand. Hij is intelligent, maar wat vindt hij nou precies? Rinnooy Kan: 'Dan letten ze toch slecht op'.

Elkaar de maat nemen

Hoe verloopt de samenwerking met de Algemene Raad?

'Uitstekend. Oud-deken Willem Bekkers is zeer actief geweest in het ons voorzien van informatie.'

In uw reactie op de Verordening op de vakbekwaamheid maakte u anders geen geheim van

lende discussies.'

Bescheiden.

'We moeten onze rol niet overschatten, gezien onze rol en de tijd die we er jaarlijks aan besteden.'

De enige logische functie die welbeschouwd nog ontbreekt aan Rinnooy Kans carrière is een baan in de diplomatieke dienst. In een portret van Kan in NRC Handelsblad uit 2005 valt te lezen hoe hij als directeur van de Aziatische activiteiten van ING een bankvergunning in China wist te regelen bij de berucht langzaam opererende Chinezen. Zijn toenmalige bestuursvoorzitter Aad Jacobs was naar eigen

(advertenties)

Languedoc/Zuid Frankrijk
Te koop luxe appartementen in een voormalig wijnhâteau. Klein project van Nederlandse particulieren. Perfecte combinatie van luxe, privacy en veiligheid. Grote privé-tuinen, verwarmd zwembad, concertruimte, wandelpark, huisbewaarder etc. Mooi gelegen in een prachtige omgeving nabij Montpellier en Nîmes. Op slechts 35 km van de Middellandse Zee. Prima vlieg- en spoorverbindingen. Brochure en referenties op aanvraag via NL-telnr. 0341 491 678.
Voor foto's en prijzen: www.ChateauEnFrance.eu

ALT KAM BOER ADVOCATEN
CIVIELE CASSATIE?
■ prijsafspraken mogelijk
■ ook op basis van toevoeging
■ zie onze website voor voorbeeldzaken
Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

.....
 'De verschillen tussen eenpitters en de grote kantoren zijn erg groot, maar kennelijk is wat hen bindt sterker dan wat hen scheidt'

Raad van Advies

In 2004 had het toenmalig Tweede-Kamerlid Klaas de Vries (PvdA) in een motie voorgesteld de advocatuur te onderzoeken. Dit mondde uiteindelijk uit in het advies van de commissie-Van Wijmen, met onder andere het voorstel voor de advocatuur een externe Regelgevende Raad op te richten. Zover kwam het (nog) niet. In plaats daarvan kwam er een Raad van Advies, een lichtere vorm van invloed van buitenaf.

uw ergernis. U schreef: 'De Raad van Advies wordt in een zeer laat stadium geconsulteerd. Voor een constructieve bijdrage acht de Raad van Advies het wenselijk vroegtijdig te worden betrokken in het traject.' Dat klinkt als een uitbrander.

'Laten we het niet zwaarder maken dan het is. Het hoort bij de aanvangsfase waarin we ons nog bevinden.'

U voelt zich wel serieus genomen?

'Zeker. De deken is mijn meest frequente contactpersoon. Naar mijn volle overtuiging is hij zeer gemotiveerd en ik heb geen enkele twijfel aan zijn inzet.'

Als het wel meevalt en uw contact met de deken zo goed is, had u ook even met hem kunnen bellen.

'We wilden graag aan iedereen duidelijk maken dat het ons zou helpen bij onze taak als we eerder betrokken zouden worden. Het is voor iedereen nog een beetje wennen.'

Kan vertelt hoe hij zijn adviestaak ziet en trekt daarbij een parallel met de SER. 'Vroeger was de SER verplicht op ieder sociaaleconomisch voorstel een advies uit te brengen. Dat leidde tot veel pro-formawerk. Toen men dat wilde loslaten, vreesde de SER het ergst, maar het bleek een *blessing in disguise*.

Er werd alleen advies gevraagd als men er echt behoefte aan had. Zo zie ik ook de taak van onze Raad. Ik zit niet te wachten op een lange rij adviesaanvragen. Maar als men echt in onze mening is geïnteresseerd, zijn we meer dan bereid ernaar te kijken.'

In dezelfde reactie schreef u dat u intercollegiale toetsing en peer review 'op zichzelf een goede zaak' vindt, maar ook dat '[in] deze benadering geen recht [wordt] gedaan aan bijvoorbeeld ethiek, attitude en inhoudelijk debat'. Legt u dat eens uit.

'Ik heb op veel momenten in mijn carrière deel uitgemaakt van professionele organisaties, te beginnen bij de Erasmus Universiteit. Zulke organisaties hebben zeer sterke kanten, zoals een diepgevoelde verantwoordelijkheid voor kwaliteit, het hechten aan onafhankelijkheid en een groot gevoel voor collegialiteit, ook aan vakgenoten buiten de eigen instelling. Er is ook typisch iets waarin dergelijke organisaties niet per se excelleren en dat is het elkaar de maat nemen en het delen van kritische bevindingen over elkaars functioneren. Dat maakt het ook moeilijk. Je bent voor deskundigheid afhankelijk van de kennis in de professie, maar voor de scherpte en de noodzakelijke hardheid heb je af en toe externe waarnemers nodig.'

Roulerend lidmaatschap

Dat de Orde zowel de belangen van de beroepsgroep bewaakt als de kwaliteit van de dienstverlening toetst, wordt steeds minder begrepen. Uw SER-voorganger Klaas de Vries, wiens motie ook aan de wieg stond van uw Raad van Advies,

noemde het huidige toezicht in de advocatuur 'middeleeuws'.

'Zeker, en hij sprak daarbij vanuit zijn rol als volksvertegenwoordiger. Ik denk dat het aan de Orde is om te laten zien dat hij ongelijk heeft. Dat het maatschappelijk gestelde vertrouwen niet wordt beschaamd. Als er, wat ik niet hoop, een sterke roep uit de samenleving zou komen naar zo'n externe toezichthouder, met krachtige politieke steun, zouden wij graag willen bezien of die maatschappelijke wens gerechtvaardigd is en of het probleem niet op een andere manier op te lossen zou zijn.'

Hoe zou u het toezicht dan graag geregeld zien?

'Dat is in de eerste plaats aan de Orde zelf. De commissie Docters Van Leeuwen bestudeert momenteel het toezicht en wij verwachten dat we onze reactie op die bevindingen zullen kunnen geven.'

Is die ene Orde, gezien de enorme verschillen binnen de advocatuur, nog wel van deze tijd?

'Iedere buitenstaander weet dat de verschillen tussen eenpitters en de grote kantoren in bijna alle opzichten erg groot zijn. Maar kennelijk ervaart men desondanks de advocatuur nog steeds als een eenheid en is wat hen bindt sterker dan wat hen scheidt. Ik zeg niet dat het een maatschappelijk belang is dat die grote Orde voor altijd blijft bestaan. Dat is ook alleen maar zinnig als er een diep gevoel is dat het de moeite waard is te blijven investeren in wederzijds begrip en het gezamenlijke perspectief. Maar zolang dat het geval is, is er heel veel voor te zeggen.'

Wilt u uw werk voor de Orde nog een paar jaar blijven doen?

Enthousiast: 'Ja! Het zou toch wel zorgelijk zijn als de lust me nu al vergaan was. Ik zou graag willen meemaken dat er een vast ritme komt in onze activiteiten. Het zou goed zijn als we naar een roulerend lidmaatschap gaan, met een mooie balans tussen vernieuwing en continuïteit.'

Wat wilt u bereiken met de Raad van Advies?

'Dat de Orde weet voor welke vragen ze ons kunnen inschakelen en dat wij weten wat de Orde van ons wil. En bovenal dat de advocatuur nog toegankelijker wordt, nog nauwer betrokken zal zijn en nog hoogwaardiger diensten zal verlenen.' <<

De strafrechtelijke mogelijkheden om op te treden tegen krakers zijn beperkt, en het is onduidelijk of de nieuwe anti-kraakwet een eind zal maken aan het kraken. Daarom is het van belang dat tot nu toe de civielrechtelijke opties niet goed worden overzien. De civiele ontruimingsprocedure is niet zo traag als soms wordt verondersteld.

Civiele ontruimingsmogelijk

Ed van der Hoeden
advocaat te Amsterdam

Krakkers zien het in bezit nemen van panden tegen de wil van de eigenaar als maatschappelijk protest tegen speculatie op de woningmarkt en ongerechtvaardigde leegstand. Rond 1970 bereikten kraakacties in Nederland een hoogtepunt. Niet alleen was er sprake van kraken op grote schaal, maar vooral de ontruimingsacties, waarbij de politie de Mobiele Eenheid inschakelde, kregen veel aandacht. Na een betrekkelijk rustige periode staat het kraken tegenwoordig weer meer in de belangstelling. Tot voor kort kon de eigenaar van een gekraakt pand via strafrechtelijke weg een einde maken aan onrechtmatige inbezitting. De Hoge Raad heeft op 9 oktober 2009¹ beslist dat de bestaande wetgeving

geen legitimatie vormt voor een strafrechtelijke ontruiming.² Inmiddels is het initiatiefwetsvoorstel Kraken en Leegstand de Tweede Kamer gepasseerd, waarbij in art. 551a Sv een wettelijke bevoegdheid is opgenomen voor de ontruiming van personen en goederen. Het laat zich aanzien dat de strafrechtelijke ontruimingsbevoegdheid in kraakzaken spoedig in de wet zal worden opgenomen. Komt daarmee een eind aan het kraken?³

Ik zie in deze bijdrage de civielrechtelijke aanpak en ga vooral in op de mogelijkheden van het kort geding. Daarbij zal ik aanknopen bij de stelling van Iwan Appel eerder in dit blad: 'De enige mogelijkheid voor de eigenaar om krakers eruit te krij-

gen, is een dure en trage civiele procedure bij de rechtbank, waarbij de eigenaar bovendien een spoedeisend belang aan moet tonen: hij moet op korte termijn concrete plannen hebben met het pand.⁴

Traag?

Een eigenaar kan de ontruiming van de krakers vorderen in een bodemprocedure en in een kort geding. De grondslag in beide procedures is het onrechtmatig gebruik van de kraker en daarmee de onrechtmatige daad. Het voeren van een bodemprocedure kan het begin betekenen van een langdurige en kostbare procesgang. Veelal zal de eigenaar sneller willen optreden. Bij een adequate aanpak door de eigenaar zal dan vervolgens moeten worden beoordeeld of er daadwerkelijk sprake is van een spoedeisend karakter.

Nadat de concept kort-gedingdagvaarding per fax bij de unit kort geding van de rechtbank is ingediend, ontvang ik meestal de volgende dag en soms een dag later de be-

1 Hoge Raad 9 oktober 2009, LJN: BJ1254.

2 Ik verwijs voor een nadere uiteenzetting daarover naar het artikel van mr. H.J. Mone en mr. N. Ekers, 'Kraken en leegstand: genezen en voorkomen', in: TBR 2010/20.

3 Terecht merkt Iwan Appel op dat in theorie een einde aan het kraken zal komen maar dat het nog maar de vraag is wat er in de praktijk zal gebeuren; Iwan Appel, 'Strafrechtelijke ontruimingsbevoegdheid geregeld Nu de praktijk nog', in: *Advocatenblad* 2009-16, 24 december 2009, p. 708v.

4 Zie voor het artikel van Appel noot 3.

heden bij kraken niet uitgeput

handeldatum. De behandeling vindt in het algemeen niet later dan drie of vier weken daarna plaats. De gebruikelijke termijn waarop de uitspraak volgt, bedraagt circa een week nadat de zaak ter zitting is behandeld. Onder speciale omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer de woning recent is gekraakt terwijl de koper enige dagen later de woning, direct na notarieel transport, wenst te betrekken, is de rechtbank bereid de behandeling en uitspraak af te wikkelen binnen een week. Een voorbeeld: de woning werd gekraakt op 9 december 2009, de dagvaarding werd betekend op 10 december 2009 en behandeling en vonnis dateren van 11 december 2009. De ontruiming werd toegewezen op 11 december 2009 terwijl de in art. 555 Rv vermelde termijn werd gesteld op nihil.⁵

Een civiele ontruimingsprocedure in kort geding is, mits zorgvuldig voorbereid, vrij eenvoudig en zal niet zelden leiden tot een ontruimingsvonnis. Dat krakers in kort geding hun standpunten moeten kunnen

uiteenzetten, is evident. Zo werd recent door krakers – die in augustus 2009 appartementen hadden gekraakt – met vrucht verweer gevoerd in een kort geding dat betrekking had op appartementen die sinds 2006 niet meer werden bewoond. De voorzieningenrechter oordeelde dat de eigenaar weliswaar renovatiewerkzaamheden had verricht, maar in een zodanig traag tempo dat onvoldoende aannemelijk was geworden dat de appartementen spoedig op de markt zouden komen. Gelet op de kans dat bij toewijzing van de gevorderde ontruiming de appartementen leeg zouden blijven staan, oordeelde de voorzieningenrechter dat derhalve het spoedeisend belang ontbrak. De ontruiming werd afgewezen.⁶

Volgens Gedragsregel 3 dient de advocaat zich voor ogen te houden dat een regeling in der minne vaak de voorkeur verdient boven een proces. De procedure kan duur worden gemaakt indien de advocaat die

Een ontruimingsprocedure in kort geding is, mits zorgvuldig voorbereid, vrij eenvoudig en zal niet zelden leiden tot een ontruimingsvonnis

voor de krakers optreedt, Gedragsregel 3 laat voor wat die is en een bedenkelijk verweer voert – zoals in de volgende twee gevallen.

Er wordt tegen krakers van studentenwoningen een kort geding aangespannen. De advocaat van de krakers stelt ter zitting dat zij niet begrijpt waarom de studentenwoningen die zijn gekraakt, moeten worden ontruimd, aangezien ook haar cliënten studenten zijn. Bij ondervraging van de krakers door de Voorzieningenrechter

⁵ Vonnis voorzieningenrechter Amsterdam 11 december 2009, zaaknr. 445692/KG ZA 09-2689.

⁶ Vonnis voorzieningenrechter Amsterdam 29 oktober 2009, LJN: BK6078.

blijkt dat geen van alle student is. De ontruiming wordt toegewezen. En wat te denken van een advocaat die in maart 2009 het spoedeisend belang betwist op grond van een vonnis van de Voorzieningenrechter van 10 april 2008, maar onvermeld laat dat die uitspraak door het hof op 21 oktober 2008 was vernietigd?⁷

Spoedeisend belang

Over de vraag of er sprake is van een spoedeisend belang laat recente jurisprudentie het volgende beeld zien.

De eigenaar stelt dat winkel en kantoor regelmatig worden gebruikt. De bovenwoning wordt gebruikt voor opslag van goederen en meubels. Het pand wordt gekraakt. De eigenaar stelt dat het pand niet geschikt is voor permanente bewoning. Het pand is onverzekerd en staat te koop. De aanwezigheid van krakers vormt een belemmering bij verkoop en bezichtiging. De aanwezigheid van krakers heeft onmiskenbaar invloed op de waarde en verkoopbaarheid. Ontruiming wordt toegewezen (Voorzieningenrechter Rb. Den Haag 31 december 2008, LJN: BG8660).

Krakers hebben een gerenoveerde woning van een corporatie gekraakt terwijl die woning in de verkoop stond. De Woningbouwvereniging heeft het recht de woningen gedurende een redelijke termijn (in dit geval acht maanden) leeg te laten staan, althans in gebruik te geven aan een kraakwacht om te trachten de woningen te verkopen. Ontruiming wordt toegewezen (Voorzieningenrechter Rb. Amsterdam 2 maart 2009, LJN: BI0700).

In het geval van een andere gekraakte woning van een corporatie die te koop stond, oordeelt de voorzieningenrechter dat voldoende aannemelijk is dat een woning moeilijker te verkopen is met krakers erin – hoe netjes zij die woning ook bewonen – reeds omdat de aanwezigheid van krakers de koper voor onzekerheden stelt. De corporatie zal de woning, indien niet verkocht binnen zes maanden opnieuw verhuren. Ontruiming wordt toegewezen (Voorzieningenrechter Rb. Amsterdam 14 januari 2010, zaaknr. 445763/KG ZA 09-2694). Appiel stelt dat het dikwijls schort aan con-

crete plannen en dan is er dus geen sprake van een spoedeisend belang.⁸ Uit de door mij vermelde jurisprudentie blijkt dat ook de intentie van een corporatie om tot verkoop te willen overgaan van een woning die gekraakt is, kan worden gekwalificeerd als een spoedeisend belang.

Veelal toegewezen

De recente jurisprudentie overziende, waarvan hier slechts enkele voorbeelden zijn genoemd, kan worden geconcludeerd dat de ontruimingsvordering in kort geding veelal wordt toegewezen indien de eigenaar van de onroerende zaak daarbij een spoedeisend belang heeft: renovatie, sloop gevolgd door nieuwbouw en verkoop worden daaronder begrepen. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de ontruiming niet tot ongerechtvaardigde leegstand mag leiden.⁹ De eigenaar die op korte termijn concrete plannen heeft, kan in een niet-kostbare en snelle civiele procedure tegen krakers een ontruimingstitel verkrijgen.

De politie zet bij de ontruiming van kraakpanden veelal de Mobiele Eenheid in. Dat geschiedt in Amsterdam ongeveer eens per kwartaal. Tussen de eigenaar die beschikte over een ontruimingsvonnis en de politie ontstond in 2007 discussie over het tijdstip van ontruiming. In dat geding is beslist dat de burgemeester als hoofd van de politie in beginsel de rechtsplicht heeft om mee te werken aan de uitvoering van ontruimingsvonnissen.¹⁰ Wel komt de gemeente een zekere beleidsvrijheid toe ten aanzien van de wijze en het tijdstip waarop assistentie bij ontruiming moet worden verleend.¹¹

Geen ander ontruimingsbeleid

Als concrete plannen ontbreken, kan er civielrechtelijk niet worden ontruimd (en zal overigens ook onder de huidige strafwetgeving de politie haar medewerking weigeren). Overigens hanteert de

8 Zie noot 3.
9 LJN: BJ6136, BH5760, BH9038, BI2374, BI7758, BJ6871, BJ7614, BK3720, BK7233, BK8654 en BL1044.
10 Voorzieningenrechter Amsterdam 10 mei 2007, zaaknr. 369248/KG ZA 07-842, NJF 2007, 270.
11 Voor een nadere toelichting verwijs ik naar mijn bijdrage in 'De gedwongen ontruiming' (Van der Hoeden, Vlastuin en Wisseborn), Amsterdam 2009, Uitgeverij Paris.

De vordering wordt veelal toegewezen bij spoedeisend belang: renovatie, sloop gevolgd door nieuwbouw en verkoop worden daaronder begrepen

Gemeente Amsterdam de beleidslijn dat bij de medewerking aan de uitvoering van civielrechtelijke ontruimingsvonnissen eerst wordt nagegaan of de intenties van de eigenaar nog dezelfde zijn als tijdens de rechtszitting naar voren gebracht. Dit lijkt me onjuist: als de rechter heeft gesproken mag de burgemeester niet het vonnis herijken voordat hij voldoet aan zijn rechtsplicht.¹²

Kortom, waar geen ongerechtvaardigde leegstand is te verwachten kan de eigenaar op grond van de vaste jurisprudentie via een procedure in kort geding een ontruimingsvonnis bewerkstelligen gevolgd door de daadwerkelijke ontruiming. Men kan zich de vraag stellen of de Tweede Kamer het gehele civielrechtelijke speelveld heeft overzien waarop kraken, procederen en ontruimen plaatsvinden.

Als de strafrechtelijke anti-kraakwet in werking treedt, constateer ik met Appel dat er in theorie een eind komt aan het kraken. Het komt mij echter voor dat in redelijkheid van de burgemeesters niet kan worden verlangd dat zij een ander beleid zullen gaan voeren dan waarvan thans sprake is, althans sprake was vóór de uitspraak van de Hoge Raad op 9 oktober 2009. Ik verwacht dat het overheidsbeleid bij strafrechtelijke ontruimingen niet substantieel zal veranderen. <<

12 Zie verder voor deze kwestie de bijdrage genoemd in noot 11.

Hoe ziet het initiatief-wetsvoorstel Kraken en leegstand er inmiddels uit? De Eerste Kamer heeft zoveel kritische vragen gesteld over het kraakverbod en het instrumentarium om leegstand van gebouwen tegen te gaan, dat het voorstel beter kan worden afgewezen.

Wetsvoorstel kraken en leegstand onder vuur

O.P. van der Linden
advocaat te Utrecht

De Hoge Raad heeft eind vorig jaar bepaald dat een strafrechtelijke ontruiming dient te berusten op een in een formele wet neergelegde, expliciete bevoegdheid. Daarom is in het initiatief-wetsvoorstel Kraken en leegstand¹ een nieuw art. 551a Sv opgenomen dat formeel wettelijke ontruimingsbevoegdheid geeft.² Nadat op verzoek van de PVV het strafmaximum van zowel het kraken (vier maanden) als de huisvredebreuk (zes maanden) verhoogd was naar één jaar, is het voorstel op 15 oktober 2009 door de Tweede Kamer aangenomen.³

Inmiddels heeft op 10 december de vaste commissie van de Eerste Kamer voorlopig verslag uitgebracht,⁴ hebben de indieners op 8 februari 2010 de memorie van antwoord naar aanleiding van de vragen van de Kamercommissie genomen,⁵ en hebben op 18 februari de betrok-

ken ministers schriftelijk geantwoord⁶ op vragen van de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft behoefte aan een tweede ronde. Alle fracties stelden veel kritische en fundamentele vragen over het kraakverbod en over het beoogde instrumentarium om leegstand van gebouwen, niet zijnde woningen, tegen te gaan. Deze vragen zal ik hierna bespreken. Daarom is de parlementaire behandeling geen gelopen race.

Strafrechtelijke kwesties

Is er niet een overgangsregeling nodig is en hoe verhoudt het voorgestelde kraakverbod zich tot art. 1 Sr? Immers, het wetsvoorstel beoogt ook bestaande kraaksituaties strafbaar te maken. De Eerste Kamerfracties richtten hun vragen niet alleen aan de initiatiefnemers, doch ook aan de regering. Volgens de regering is het niet in strijd met het legaliteitsbeginsel en het verbod op terugwerkende kracht om 'wederrechtelijk vertoeven' strafbaar te stellen.

De strafverhoging naar één jaar voor huisvredebreuk en kraken is volgens de initiatiefnemers bepaald naar aanleiding 'van het gevoelen in de Kamer'. Maar een redenering waarom huisvredebreuk ineens tweemaal zo zwaar moet worden bestraft en kraken driemaal zo zwaar, wordt niet aangedragen. Waarom de aanvankelijke redenering dat het kraken van een leegstaande woning minder straf verdient dan de huisvredebreuk, wordt niet beantwoord.

Onderbouwing en uitvoering

De dragende redenering van het wetsvoorstel, dat het kraakverbod gerechtvaardigd is omdat ook maatregelen tegen leegstand worden geno-

men, ligt onder vuur. Omdat de wettelijke mogelijkheden om leegstand van kantoor- en winkelruimte aan te pakken, door de initiatiefnemers zijn geformuleerd als bevoegdheden die de gemeente kan aanwenden. Bovendien wijzen enkele fracties erop dat de huidige mogelijkheden om leegstand van woonruimte te beperken (gemeentelijke verordeningen) nauwelijks worden gebruikt.

Diverse fracties vragen naar de kosten en lasten van de uitvoering; in tijden van crisis ligt het voor de hand dat hier nog eens zeer kritisch naar wordt gekeken. Bovendien wil de Kamer weten wat de gevolgen zijn voor de anti-kraakbewoning, die in een groot deel van behoefte aan (tijdelijke) woonruimte in grote steden voorziet. Overigens zouden de juridische uitvoeringsproblemen bij de inzet van de leegstandsbestrijdingsinstrumenten wel eens een lawyers' paradise voor vastgoedjuristen kunnen openen.

Afwijzen

De wens tot het scheppen van de noodzakelijke wettelijke basis voor de ontruimingsbevoegdheid van het OM mag er niet toe leiden dat dit voorstel 'dan maar' wordt aangenomen. Als het voorstel zou worden afgewezen kan reparatiewetgeving conform het voorgestelde art. 551a Sv in hoog tempo worden aangenomen. Tegen dit onderdeel zijn immers geen bezwaren gemaakt. Nu als mogelijk negatieve gevolgen van het voorstel een verharding van de kraakbeweging én een toename van de leegstand worden genoemd, dient de Eerste Kamer zich ernstig te beraden of het middel niet erger is dan de kwaal. <<

1 Zie ook O.P. van der Linden en I.M. Redert, 'Kraakverbod is erger dan de kwaal', *Advocatenblad* 2009-6, 8 mei 2009 p. 236-241.

2 Kamerstukken II, 2008-2009, 31 560, nr 11, derde Nota van Wijziging. Het artikel luidt: 'In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in de artikelen 138, 138a en 139 van het Wetboek van Strafrecht kan iedere opsporingsambtenaar de desbetreffende plaats betreden. Ze zijn bevoegd alle personen die daar wederrechtelijk vertoeven, alsmede alle voorwerpen die daar ter plaatse worden aangetroffen, te verwijderen of te doen verwijderen.'

3 De correcte tekst inclusief alle wijzigingen en aanvullingen is te vinden onder 'Eerste Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 560, a', en in te zien via de website van de Eerste Kamer.

4 EK, 2009-2010, 31 560, B.

5 EK, 2009-2010, 31 560, C.

6 EK, 2009-2010, 31 560, D.

De zaak-Cornegoor

Legal opinions spelen een sleutelrol in het Rotterdamse havenschandaal, waarin ten onrechte namens de Rotterdamse haven garanties werden afgegeven om leningen te verkrijgen. RDM-advocaat Jacob Cornegoor gaf in 2004 een legal opinion af waarin hij stelde dat de toenmalig directeur van het Rotterdamse havenbedrijf Willem Scholten in zijn eentje bevoegd was om miljoenengaranties af te geven. De Duitse Commerzbank verliet zich op die opinie bij het verstrekken van een lening ter waarde van ruim 38 miljoen euro aan Cornegoors cliënte RDM. Achteraf bleek dat de havendirecteur volgens de statuten voor het verlenen van de garantie toestemming nodig had van de raad van commissarissen. Cornegoors kantoor (Spigthoff) werd door het Rotterdamse havenbedrijf aansprakelijk gesteld en Cornegoor zelf werd vervolgd op grond van fraude.

Cornegoor zei dat hij over het toestemingsvereiste heen had gelezen. 'Oenig,' zo stelde hij zelf. Het was laat, hij werkte onder tijdsdruk met een slecht leesbare kopie en het was werk dat hij niet echt leuk vond. Dat waren de omstandigheden die eraan hadden bijgedragen dat hij de betekenis van de desbetreffende bepaling niet genoeg tot zich had laten doordringen, aldus Cornegoor (vonnis Rechtbank Rotterdam 11 maart 2010, LJN: BL7221). De rechtbank achtte het aanemelijk dat Cornegoor onder een bepaalde tijdsdruk moest handelen. Zijn cliënt had het geld immers hard nodig. Onder die druk was de advocaat 'kennelijk weinig kritisch' geweest. Dat hij met opzet had gehandeld achtte de rechtbank niet bewezen. Het OM is in appèl gegaan.

.....
Trudeke Sillevius Smitt

vakredacteur Advocatenblad

Toegegeven, een standaard *legal opinion* is niet echt boeiend. Maar de meeste 'opinies', zoals ze ook wel worden genoemd, zijn juridisch wel interessant, vindt Willem Ruys, advocaat Banking & Finance bij NautaDutilh en hoofd van de opiniecommissie van zijn kantoor. In zijn *Banking & Finance* praktijk moet hij in het kader van grote financieringstransacties regelmatig legal opinions afgeven. Een 'vervelend, routinematig klusje' (advocaat Cornegoor tijdens de strafzitting over de Rotterdamse havenkwestie) vindt Ruys het dus niet. En ook het volgens krantenberichten door de verdediging in die zaak geschetste beeld dat er in de prak-

tijk niet zoveel waarde aan wordt gehecht, herkent hij niet.

'De gedachte achter de legal opinion is dat degene die een grote financierings- of overnametransactie aangaat, zeker wil weten dat de verplichting om terug te betalen rechtsgeldig is,' vertelt Ruys. 'In de legal opinion geef je daar als advocaat een mening over. Partijen bij die transacties zoals banken en beleggers vertrouwen dan op de inhoud van die opinie. Maar ook rating agencies betrekken legal opinions bij hun beoordeling van de risico's van een transactie. Een opinie is dus iets heel anders dan een juridisch advies aan de cliënt, waarin je zegt: ik zou het zus of zo doen. Het is een oordeel, en de geadresseerde is lang niet altijd de cliënt. Je kunt bijvoorbeeld een legal opinion afgeven over je cliënt of over een derde aan de bank of belegger die bij de transactie betrokken is. Die vertrouwt dan bij het aangaan van de transactie op jouw oordeel over het

Willem Ruys over 'de opiniepraktijk'

'Je wordt soms onder druk gezet om een bepaalde kant op te gaan'

In het Rotterdamse havenschandaal vormde een omissie in een legal opinion uit 2004 voor advocaat Jacob Cornegoor het begin van een nachtmerrie die nog niet voorbij is. Wat zijn dat eigenlijk, die uit de Angelsaksische praktijk afkomstige legal opinions? Wat zijn de risico's en hoe ga je ermee om? Willem Ruys, partner Banking & Finance bij NautaDutilh, heeft ervaring.

juridische risico.' Omdat met zo'n transactie grote belangen zijn gemoeid, neemt degene die de opinie afgeeft een zware last op zich. Daarom moet de legal opinion tot op de millimeter nauwkeurig worden geformuleerd, aldus Ruys.

Assumptions and qualifications

De legal opinion kent een aantal vaste onderdelen. 'Aan het begin staat altijd op welke documenten de opinie betrekking heeft: statuten van de vennootschap, bestuursbesluiten, volmachten en transactiedocumenten,' zegt Ruys. Na een opsomming van het bestudeerde materiaal volgt de eigenlijke opinie, die begint met de zogenaamde *assumptions*, de aannames die de advocaat heeft gedaan. Die gaan over feiten waar de advocaat zelf geen kennis van draagt. 'Ook al heb je alle checks gedaan, je vermeldt toch als aanname dat degene over wie je een opinie geeft niet failliet is,

want het kan zijn dat een faillissement op het cruciale moment al wel is uitgesproken maar nog niet is geregistreerd. En je neemt bijvoorbeeld aan dat de handtekening die onder de volmacht staat is van degene die bedoeld wordt, en dat een besluit niet is ingetrokken. Je kunt ook aannemen dat de transactie naar vreemd recht rechtsgeldig is. Een aanname dat iets naar Nederlands recht rechtsgeldig is, kan natuurlijk niet, want het is ons vak daar een oordeel over te geven. Het gaat om de feitelijke component.'

Na de *assumptions* volgt het hart van de opinie. Daarin verklaart de advocaat dat de transactieovereenkomst 'constitutes the legal, valid and binding obligations of the Company enforceable against the Company in accordance with its terms'. Oftewel: de contractspartij is daadwerkelijk gebonden aan de overeenkomst.

Sluitstuk van de opinie vormen de *qualifications*. In tegenstelling tot de *assumptions*

Omdat degene die de opinie afgeeft een zware last op zich neemt, moet de legal opinion tot op de millimeter nauwkeurig worden geformuleerd

zijn de deze juridisch van aard. 'De qualifications zijn heel belangrijk', zegt Ruys. 'Je zegt daarmee eigenlijk: "Ik heb dat wel gezegd, maar..." Want de zaken liggen vaak niet zwart-wit. Je maakt bijvoorbeeld een voorbehoud voor het pauliana-*risico*, een algemeen faillissementsvoorbehoud of een

» vervolg op pagina 153

ADVOCATUUR

Thema: Het succesvolle advocatenkantoor

30 SEPTEMBER EN 1 OKTOBER TE UTRECHT

- Topsprekers op het gebied van advocatuur en ondernemerschap
- De nieuwste managementinzichten in twee dagen samengevat
- Volop ruimte voor interactie en discussie

Stoom uw onderneming klaar voor de toekomst tijdens het ADVOCATUUR CONGRES 2010.

Hoe kunnen ambitieuze advocatenkantoren slim inspelen op de veranderende marktomstandigheden? Wat is nodig om de toenemende concurrentie van alternatieve juridische dienstverleners het hoofd te bieden? Het antwoord in twee woorden: excellent ondernemerschap. Voor het antwoord in twee dagen nodigen wij u van harte uit voor het eerste Advocatuur Congres, dat plaatsvindt op 30 september en 1 oktober in Utrecht. Prominenten uit de top van het strategische en organisatorische werkveld praten u hier bij over de nieuwste inzichten en mogelijkheden op het gebied van succesvol ondernemen in de advocatuur. Goede kans dat u na dit congres uw ambities naar boven bijstelt!

Met de opmars van alternatieve juridische dienstverleners, slinkt de monopoliepositie van de advocatuur. Traditionele kantoren zullen de concurrentiestrijd verliezen wanneer zij niet meegaan in de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kennismanagement, leidinggeven, marketingstrategie en ict. Op het Advocatuur Congres 2010 geven een aantal topprofessionals op deze kennisgebieden hun visie op deze veranderingen én op de kansen die zij u bieden. U wordt uitgedaagd om op een andere wijze naar uw eigen organisatie te kijken en ontdekt welke specifieke competenties nodig zijn om succesvol sturing te geven aan uw onderneming en de hoogopgeleide professionals die er werken.

Certificaat inclusief opleidingsuren

Deelname aan het congres wordt beloond met een certificaat met 18 opleidingsuren op academisch niveau. Dit in het kader van de nieuwe Verordening op de vakbekwaamheid die op 1 januari 2010 van kracht is gegaan.

Congresprijs & inschrijven

Het congres vindt plaats in het NH hotel te Utrecht (4 sterren). De congresprijs bedraagt € 1.850 per deelnemer. Dit is inclusief overnachting, ontbijt, 2x lunch, een dinerbuffet en 2x borrel. Iedere tweede en volgende deelnemer van dezelfde organisatie ontvangt een korting van € 150 p.p. Indien u niet blijft overnachten, is de congresprijs € 150 lager. Genoemde prijzen zijn exclusief btw. De deelname is definitief na volledige betaling van de factuur. Deze ontvangt u per post na uw inschrijving op www.hokkenmanagement.nl.

CONGRES 2010

Programma

Het programma bestaat uit een prettige mix van inspirerende presentaties, levendige discussies en informele interactiemomenten. De inhoudelijke componenten worden verzorgd door sprekers die hun sporen hebben verdiend bij het innoveren en organiseren van juridische organisaties. Hiermee is het congres een absolute must voor bestuurders en directeuren van advocatenkantoren die een succesvolle toekomst tegemoet willen zien voor hun onderneming.

Donderdag 30 september

- 09.00 - 09.30 uur Ontvangst met koffie
- 09.30 - 09.40 uur Opening door Bert Hokken (management consultant)
- 09.40 - 12.30 uur **Het belang van de productiefactor kennis**
door Mathieu Weggeman (hoogleraar organisatiekunde)
- 12.30 - 13.30 uur Lunchbuffet
- 13.30 - 14.30 uur **Data-analyse voor strategisch marktinzicht**
door Erik-Jan van der Linden (directeur MagnaView)
- 14.30 - 17.30 uur **Leidinggeven aan professionals**
door Mathieu Weggeman (hoogleraar organisatiekunde)
- 17.30 - 19.30 uur Dinerbuffet
- 19.30 - 21.30 uur **De nieuwe concurrenten?**
presentaties van Marc van Erven (CEO ARAG), Karin Korstanje (directeur USG Juristen) en Han Kooy (voorzitter NGB en president ECLA), gevolgd door een discussie o.l.v. Michiel van Kleef (hoofdredacteur Mr.)
- Vanaf 21.30 uur Borrel

Vrijdag 1 oktober

- 09.00 - 12.15 uur **Strategie voor professional service firms**
door Rob van Otterlo (bijzonder hoogleraar organisatie van de juridische dienstverlening)
- 12.15 - 13.15 uur Lunchbuffet
- 13.15 - 16.15 uur **Trends in commerciële dienstverlening**
door Adriaan Krans (partner Boer & Croon, academic leader Nyenrode)
- 16.15 - 16.30 uur Evaluatie en afsluiting
- Vanaf 16.30 uur Borrel

GA NAAR WWW.HOKKENMANAGEMENT.NL

- voor een uitgebreide beschrijving van het programma
- voor meer informatie over de sprekers
- om online in te schrijven

**HOK
kEn**
Management & Advies

Advocaat bestuursrecht

www.loyensloeff.com

Loyens & Loeff geeft hoogwaardig juridisch en fiscaal advies aan (inter)nationale ondernemingen, financiële instellingen en overheden. Wij hebben meer dan 1.500 medewerkers, onder wie ruim 850 juridische en fiscale experts in zes Benelux-kantoren en elf vestigingen in de belangrijkste internationale financiële centra.

Zoek jij variatie en uitdaging in je werk als advocaat? Ben je ambitieus en wil je werken in een professionele en informele omgeving? Onze praktijkgroep Mededinging en Overheid in Rotterdam is op zoek naar versterking binnen de sectie Overheid.

Werkzaamheden

- Alle terreinen van het bestuurs(proces)recht.
- Omgevingsrecht (ruimtelijke ordenings- en milieurecht).
- Civielrechtelijke aspecten, zoals contractering met de overheid en schadevergoeding wegens (on)rechtmatige overheidsdaad.
- Regulatorische rechtsgebieden, zoals openbaar vervoer, voedselveiligheid, geneesmiddelen en telecom.
- Gerelateerde Europese wet- en regelgeving.

Wij vragen

- 4 à 5 jaar ervaring als advocaat binnen het bestuursrecht.
- Een stevige bestuurs- en civielrechtelijke basis.
- Een goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal.
- De vaardigheid om binnen teams samen te werken.
- Een commerciële instelling.

Waarom overstappen

- Ruimte voor ambitie en doorgroeimogelijkheden.
- Werken voor overheden én bedrijfsleven.
- Samenwerking met andere praktijkgroepen binnen Loyens & Loeff, zoals vastgoed en ondernemingsrecht.
- Unieke multidisciplinaire samenwerking binnen ons kantoor met fiscalisten en notarissen.

Solliciteren via onze website: www.loyensloeffprofessionals.com

Meer informatie: mr. Henk J. Breeman, venoot en praktijkgroepvoorzitter, telefoon 010 224 61 02.

LOYENS & LOEFF

ADVOCATEN • BELASTINGADVISEURS • NOTARISSEN

Amsterdam Arnhem Brussel Eindhoven Luxemburg Rotterdam Aruba Curaçao Dubai Frankfurt Genève Londen New York Parijs Singapore Tokio Zürich

» vervolg van pagina 149

voorbehoud voor doeloverschrijding. De Hoge Raad heeft namelijk bepaald dat bij de vraag of sprake is van doeloverschrijding alle omstandigheden een rol spelen. Je kunt dus niet puur op basis van de statuten zeggen: deze transactie valt te rijmen met de doelomschrijving. Bij opinies over zekerheden en cessie spelen heel veel van dat soort juridische kwesties. De kwalificaties kunnen dan vrij zwaar zijn. Dat kan betekenen dat je eigenlijk zegt: het is allemaal niet zo zeker.’

En daar kan soms over flink worden gesteggeld. Banken sturen er natuurlijk op aan dat in de legal opinion zo min mogelijk voorbehouden worden gemaakt. Daarmee beperken ze hun eigen juridische risico. Als de advocaat in de opinie zegt dat de bestuurder bevoegd is, mag de bank daarop afgaan. Het juridische risico wordt door de legal opinion dus verlegd. In bancaire kringen wordt de legal opinion daarom wel eens oneerbiedig een verzekeringspolis genoemd: alles waar de advocaat voor tekent, is gedekt. Ruys vindt die kwalificatie niet terecht, maar ziet wel in dat de advocaat met het afgeven van de opinie meer de transactie in wordt getrokken. ‘Daarom moet je er heel zorgvuldig mee omgaan,’ aldus Ruys.

Clënten wil zoveel

Om de zorgvuldigheid te bewaken heeft NautaDutilh een opiniecommissie ingesteld die al jaren bezig is met de ontwikkeling van modelopinies. ‘Daarmee willen we zo veel mogelijk uniformiteit bereiken. Niet dat er nou zoveel is veranderd de laatste jaren, maar het model is nooit uitgekristalliseerd. Je kijkt naar opinies van andere kantoren, je kijkt nog eens terug. Maar het gaat om verfijning in de marge. De opinies van tien jaar geleden klopten ook.’ Als een partner – want alleen partners mogen opinies afgeven – in een bepaald geval significant van het model wil afwijken, kijkt de opiniecommissie mee.

‘Een belangrijke voorwaarde is ook dat er altijd een tweede partner meekijkt die

.....
**‘De kwalificaties
 kunnen zo zwaar zijn
 dat je eigenlijk zegt:
 het is allemaal niet
 zo zeker’**

niet bij de transactie betrokken is. Twee zien meer dan één. En eerlijk is eerlijk, je wordt soms ook onder druk gezet om een bepaalde richting op te gaan.’ En dan kan het lastig zijn je rug recht te houden. ‘Soms heb je zelf een transactie helemaal opgezet, dan is het moeilijk om te zeggen: ik weet het allemaal nog niet zo. Maar het mag ook niet zo zijn dat zware aarzelingen pas op dat moment bovenkomen. Je moet aarzelingen zo vroeg mogelijk in het traject bekendmaken. Natuurlijk moet je proberen een oplossing te vinden, maar je moet de zaak niet mooier maken dan hij is.’

Om de last op de schouders van de ondertekenaar wat te verlichten, tekent de partner bij Nauta niet als advocaat, maar namens het kantoor. ‘Dat is geen eis die de geadresseerden stellen, maar een beleidskeuze die wij net als veel andere kantoren hebben gemaakt,’ vertelt Ruys. ‘Het geeft je het gevoel: we doen dit met elkaar.’

Procedures en modellen moeten de aansprakelijkheid van het kantoor dus op afstand houden. Want als het misgaat, kunnen de gevolgen enorm zijn. Dat vind je terug in de tarieven. ‘Als we in het kader van een transactie waar wij al bij betrokken zijn voor onze cliënt een opinie afgeven, rekenen we daarvoor geen bijzonder tarief. Maar als ons alleen om een opinie wordt gevraagd, ligt het tarief wel hoger dan voor juridisch advies.’ Apart verzekeren hoeft niet. ‘Aansprakelijkheid voor fouten in legal opinions wordt gedekt door de

beroepsaansprakelijkheidsverzekering,’ zegt Ruys. ‘Ik denk niet dat de verzekeraars wakker liggen van legal opinions.’

Vreemde eend

Of dat ook voor alle advocaten geldt die ze moeten afgeven, valt te bezien. De belangen zijn groot en de positie van de advocaat is lastig, zeker als hij ook als adviseur bij de zaak betrokken is. De opinie lijkt daarmee een vreemde eend in de bijt van de Nederlandse advocatenpraktijk. Ongetwijfeld heeft dat te maken met de Angelsaksische achtergrond. ‘Voordat de internationale financieringspraktijk ongeveer twintig jaar geleden een grote vlucht nam, vroeg de bank gewoon nog aan haar eigen advocaat of het zo goed was, of ze ging zelf op onderzoek uit’, vertelt Ruys. ‘Met de internationalisering van de praktijk kwam de legal opinion uit de Angelsaksische praktijk overgewaaid, en inmiddels is de opinie ook bij grotere nationale transacties gebruikelijk geworden. Wie deze praktijk wil doen, zal gewoon opinies moeten afgeven.’ Eén ding aan de legal opinions van Ruys is in ieder geval Nederlands: het op de opinie toepasselijk verklaarde recht. Ruys, met een lachje: ‘Clënten willen dat wel eens anders – maar cliënten willen zoveel.’ <<

.....
**Banken sturen er op
 aan dat in de legal
 opinion zo min mogelijk
 voorbehouden worden
 gemaakt, om hun eigen
 juridische risico te
 beperken**

De nieuwe Patroon van het Jaar hééft helemaal geen stagiaire, de pupil van Jacob Bisschop heeft namelijk besloten om per 1 april uit de advocatuur te stappen. Aan Bisschops patroonkwaliteiten kan het niet hebben gelegen: de bewuste stagiair heeft zijn patroon opgegeven twee maanden voordat hij besloot een ander carrièrepad te kiezen.

Foto: Sattinah Jellema

Jacob Bisschop is Patroon van het Jaar

‘Ik wil niet leiden maar begeleiden’

.....
Olga van Ditzhuijzen
journalist
.....

In het kunstig geel en oranje geschilderde Zwolse kantoor van Dommerholt Advocaten glimlacht Bisschop bescheiden om de eer die hem te beurt is gevallen. Het zou best kunnen dat juist het niet-succes doorslag gaf bij de verkiezing. ‘Binnen het kantoor werd mijn nominatie wel opgevat als compliment voor de wijze waarop ik hem begeleid heb’, zegt Bisschop. ‘Zelf zei mijn stagiaire: “Door jouw vragen heb jij mij antwoorden laten geven”.’

Bisschop vermoedt dat juist dat aspect in de begeleiding heeft bijgedragen aan de waardering van zijn stagiaire. ‘We hebben heel intensieve gesprekken gevoerd. Hij heeft nooit het gevoel gehad dat hij zich anders moest voordoen tegenover mij, en ook ik had het idee dat ik ruimte had om wat kritische punten te benoemen.’ De beslissing om te stoppen had overigens niks te maken met het ontbreken van bepaalde kwaliteiten, de tweedejaars stagiaire kwam er eenvoudig achter dat het beroep advocaat niet goed bij hem paste.

Sinds 2005 is Bisschop formeel patroon op het kantoor. In Zwolle oefenen nog twee collega’s die functie uit, en ook in de vestigingen

in Apeldoorn en Heerenveen bevinden zich patroons. Bisschop fungeerde voor die tijd ook al als ‘officieus’ patroon voor de advocaatstagiaires. ‘Dat ging een beetje vanzelf’, zegt Bisschop met zachte stem. ‘Ze merkten dat ze altijd bij mij konden aankloppen, vonden het fijn dat ik kritische vragen stelde. Ik kan wel alles voorzeggen, maar je zult zelf de antwoorden moeten geven.’

.....
 'Vaardigheid in communicatie met cliënten was vroeger een stuk minder belangrijk – nu bestaat er een heel curriculum dat gevolgd moet worden'

De verkiezing en de jury

De Patroon van het jaar is een initiatief van Le Tableau, waarvoor dit bemiddelingsbureau voor advocatuur en notariaat samenwerkt met uitgeverij KSU en Knowington en met Jonge Balie Nederland. Behalve mensen van Le Tableau zitten in de redactie de advocaten Koen Konings, Mariska Pekkeriet, Robert Steeg en Marcel Schyns. De verkiezing heeft tot doel 'meer aandacht te krijgen voor het vak patroon'.

Twee voor de prijs van één

De advocaatstagiaires bij Dommerholt krijgen hun eigen zaken toebedeeld. Bisschop behandelt vooral civiele zaken, met de nadruk op contractenrecht, maar ook zaken in erfrecht of arbeidsconflicten. En twee kantoorgenoten zijn gespecialiseerd in strafrecht, van hen kan de stagiaire eventueel ook zaken toegeschoven krijgen. 'In het begin zit ik wel bij het eerste gesprek met een cliënt. Ik vertel dan van tevoren, u krijgt vandaag twee advocaten voor de prijs van één.'

Het gebeurt dan wel dat de cliënt zich toch tot Bisschop gaat richten. 'Dat geeft niet. Het kost tijd om vertrouwen te winnen bij de cliënt. Soms adviseer ik om van tevoren vast documenten en gegevens toe te laten sturen, zodat de stagiaire zich voor het

Een succesvolle stage gaat volgens Bisschop niet alleen om het in de praktijk brengen van de op de universiteit opgedane juridische kennis, ook je persoonlijke kwaliteiten en sociale vaardigheden worden onder de loep genomen. 'Het is essentieel hoe je als advocaat omgaat met cliënten, de wederpartij, de rechter, maar ook met kantoorgenoten en de secreta-

resse. Dat levert veel stof voor interessante gesprekken.'

Die vaardigheid in communicatie met cliënten was vroeger een stuk minder belangrijk dan het paraat hebben van juridische kennis, stelt Bisschop. 'Toen werd je als beginnend advocaat vooral in het diepe gegooid – nu bestaat er een heel curriculum dat gevolgd moet worden.'

Stafjurist(en)

De rechtspraak Of het nu gaat om een scheiding, een burenruzie of een zakelijk conflict: als twee partijen er samen niet uitkomen, moet iemand rechtspreken. Zorgvuldig nagaan van het voor en het tegen en vervolgens een uitspraak doen. Dat is in essentie het werk van de rechtspraak.

Uiteraard werken rechters niet alleen. Steeds vaker wordt er gewerkt in teams, waarin iedereen zijn bijdrage levert aan een optimaal functionerende rechtspraak. Om dit te kunnen realiseren, heeft de rechtspraak continu behoefte aan gedreven medewerkers die oog hebben voor de mens achter het dossier.

Stafjurist, 36 uur m/v Als stafjurist werkt u samen met de rechter aan de behandeling van civielrechtelijke zaken. Uw hoofdtaak is het schrijven van conceptuitspraken in complexe geschillen. Daarnaast houdt u zich bezig met de voorbereiding en instructie van de zaak voorafgaand aan de zitting en u verricht zonodig literatuur- en jurisprudentieonderzoek. U fungeert ook als griffier ter zitting.

U heeft een universitaire opleiding voltooid met een civielrechtelijke afstudeer-

richting. Daarnaast beschikt u over ten minste drie jaar ervaring in het schrijven van conceptuitspraken of processtukken in civielrechtelijke zaken en over een sterk ontwikkeld analytisch en oordeelsvormend vermogen. U kunt zich schriftelijk uitstekend uitdrukken en zowel zelfstandig als in teamverband goed functioneren. U bent verder initiatiefrijke, flexibel en stressbestendig.

Het salaris voor deze functie is afhankelijk van opleiding en ervaring en bedraagt maximaal € 4.380,- bruto per maand bij een 36-urige werkweek, exclusief 8% vakantietoeslag en een eindejaarsuitkering. Afhankelijk van ervaring en geschiktheid kunt u in de functie van senior juridisch medewerker worden aangesteld. Het salaris voor deze functie bedraagt maximaal € 3.852,- bruto per maand. Bij goed functioneren kunt u vervolgens doorgroeien naar de functie van stafjurist.

Rechtbank 's-Gravenhage De rechtbank 's-Gravenhage staat voor rechtvaardigheid, veiligheid in de samenleving en rechtspraak op maat. Dagelijks worden beslissingen genomen die rechtstreeks invloed hebben op de maatschappij. De organisatie

stelt daarom hoge eisen aan haar medewerkers.

Het is belangrijk dat zij op een onafhankelijke, eerlijke en objectieve manier rechtszaken kunnen beoordelen. Ook worden van hen zorgvuldigheid, betrokkenheid en integriteit gevraagd. De circa 650 medewerkers van de rechtbank 's-Gravenhage zijn verdeeld over vijf sectoren (straf-, civiel-, familie- en bestuursrecht en kanton), het bedrijfsbureau, het projectbureau en de centrale balie.

Uw reactie Neem voor meer informatie over bovenstaande functie en de selectieprocedure contact op met mw. N.S. Kootte, hoofd juridische ondersteuning, (070) 381 37 56. Stuur uw schriftelijke sollicitatie uiterlijk op 9 april 2010 naar: Rechtbank 's-Gravenhage, t.a.v. mw. mr. M.W. Koek, kamer P2.15.K.09, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag.

Meer informatie over rechtbank 's-Gravenhage vindt u op www.rechtspraak.nl.

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

de Rechtspraak

Gerechtshof
's-Gravenhage

.....
'Hoe je als advocaat omgaat met cliënten, wederpartij, kantoor-genoten, secretaresse: dat levert interessante gesprekken op'

gesprek kan voorbereiden. Dat helpt om zo deskundig mogelijk over te komen.'

Hoe vertel je voorzichtig dat een stagiaire de zaken niet goed aanpakt? Eerst een beetje vleien en dan het slechte nieuws? 'Ik ben niet overdreven complimenteus hoor', lacht Bisschop. Hij nuanceert: 'Liever probeer ik stagiaires zelf achter hun foutjes te laten komen.'

Hij probeert een spiegel voor te houden. 'Wat vind je er zelf van? Zag je wat er gebeurde, op de zitting? Had je dat in de gaten? Als de wederpartij nu zo reageert, wat zou jij dan doen? Zulke dingen.' Wees open, kraak niet af, luidt Bisschops devies. 'Liever kijk ik samen naar het resultaat. Dan zeg ik bijvoorbeeld: 'Als ik deze tekst oplees, hoe komt dat op je over?'

Niet verdrinken

Van huis uit heeft Bisschop heus geen pedagogisch-didactisch opleiding genoten, lacht hij weg. Coaching van mensen heeft wel zijn persoonlijke interesse, 'noem het een hobby', maar hij heeft veel geleerd op de patroonskursus. 'Ik wil niet leiden, maar

begeleiden. Ik stel me voor hoe ik zelf opgeleid had willen worden en ik kan me niet voorstellen dat een advocaatstagiaire iets anders nastreeft dan een perfecte advocaat worden.'

Voelt hij misschien een mild vadergevoel over zijn pupil? 'Meer een coach aan de zijlijn', antwoordt Bisschop. 'Je neemt een stagiaire een klein beetje aan het handje en laat dan op natuurlijke wijze langzaam los.'

Het komt nogal eens voor dat advocaatstagiaires op hun nieuwe kantoor toch aan hun lot worden overgelaten. Bisschop vindt dat stagiaires best een beetje mogen spartelen, 'maar niet verdrinken'. Het gaat immers om echte zaken, waar ze zelf, maar ook het kantoor, verantwoordelijk voor zijn.

Bisschop is in het eerste jaar van een stagiaire gemiddeld een halve dag per week kwijt aan de begeleiding. Als die ten koste gaat van zijn eigen werkzaamheden, werkt hij gerust een avondje langer door. De tip van Bisschop: investeer veel tijd in het eerste jaar, dat verdient je in jaar twee en drie automatisch terug als de stagiaires een grotere mate van zelfstandigheid hebben bereikt.

'We willen na drie jaar toch uitkomen op het punt dat een stagiaire op zelfstandige wijze advocatuur kan bedrijven. Je kunt altijd bij een collega binnenlopen om te brainstormen, maar moet wel op eigen benen staan. Een goede advocaat moet op een kritische en creatieve manier werken – en altijd kritisch naar zichzelf blijven kijken. Ik leer zelf ook elke dag wat bij.'

Samen discussiëren

De wedstrijd om 'Patroon van het Jaar' noemt Bisschop een 'fantastisch initiatief'. 'Het vestigt de aandacht op kwaliteiten die een goede patroon zou moeten bezitten. Dat is niet alleen voor stagiaires van

belang, ook voor het kantoor zelf. Je neemt geen stagiaire aan om die daarna weer te ontslaan. Als de patroon goed is, bevordert dat de continuïteit van de kwaliteit op het gehele kantoor.'

Bisschop is erg tevreden over de cursus patroonschap die hij heeft gevolgd. Ook werkt hij graag met de competentieformulieren van het door de Orde opgestelde Portfolio. 'Zo kun je behoorlijk objectief meten wat de stand van de ontwikkeling van de stagiaire is. Je vult ieder zo'n formulier in en daar kun je dan samen over discussiëren.'

De druk wordt wel steeds groter: in de beroepsopleiding worden steeds meer eisen gesteld, huiswerk heeft altijd voorrang boven zaken. 'Een strakke planning van zaken en huiswerk is daarom heel belangrijk', benadrukt Bisschop, ook omdat het aantal contacturen bij de opleiding toeneemt. 'Als een processtuk de avond voor de zitting nog niet af is, wordt het voor de stagiaire doorwerken geblazen. Ik neem het dan echt niet over. Wel mag je het stuk's avonds nog naar me mailen, dan kijken we er de volgende ochtend samen naar.' Bisschop grijnst en voegt toe: 'En dan bespreken we daarna meteen even hoe je zelf vond dat de planning is geweest...'

.....
'Dan zeg ik bijvoorbeeld: "Als ik deze tekst oplees, hoe komt dat op je over?"'

Oproep

De redactie wil graag ervaringen met patroons verzamelen om te gebruiken voor een publicatie. Kent u leuke verhalen over uw of andermans patroon? Of hebt u kanttekeningen te plaatsen? Meld het de redactie.

We overleggen over het gebruik van uw zending.

Een goede patroon wordt geboren, maar misschien wordt de minder goede ietsje beter als hij of zij een patroonscursus volgt. Er verschijnen steeds meer cursusaanbieders op de markt; we maakten een rondje.

Cursussen voor patroons

In één dag een goede patroon

.....
Jan Hendrik Varenhorst en Mischa Verschuren
journalisten
.....

Is de patroon een overblijfsel uit vroeger tijden of juist het bewijs dat de hedendaagse managementwetenschap niets toevoegt aan opleiding en bedrijfsvoering van de advocaat? Er zijn veel antwoorden op die vragen mogelijk, niettemin verandert er iets aan de vrijheid van de patroon. De Orde wil met het Portfolio dat ze ter beschikking stelt aan iedere stagiair enige lijn in de relatie patroon-stagiair brengen. Inmiddels hebben tien van de negentien Raden van Toezicht een patroonscursus verplicht gesteld; en vier Raden kunnen voorwaarden verbinden aan het patronaat – en het komt voor dat alsnog een patroonscursus wordt voorgeschreven. Ook uit eigen beweging gaan veel kantoren langzamerhand over tot het volgen van patroonsopleidingen. En meer en meer

stagiairs maken duidelijk dat ze begeleid willen worden.

‘Soft, zweverig en niet-declarabel’, hoor je daartegenover. ‘Laat advocaten gewoon hun werk doen dan komt het vanzelf goed’, ‘een goede patroon wordt niet gemaakt maar geboren’ en ‘toen ik begon was het ook niet allemaal even leuk’. Veel advocaten zijn al blij als ze aan de patroonscursus één nieuw inzicht overhouden, al was het vaak wel gezellig. Hoe dan ook, de patroonscursus raakt steeds meer ingeburgerd.

Van Portfolio naar cursus

In 2003 heeft de Orde het Portfolio ontwikkeld, een competentieprofiel en gestructureerde weergave van begeleidingsgesprekken. Met dit hulpmiddel kunnen patroon en stagiair de begeleiding samen vastleggen. Het wordt uitgereikt aan iedere beginnende stagiair, maar de beslissing om het te gebruiken is aan patroon en stagiair. Omdat het gebruik van het Portfolio in de praktijk uitleg behoeft, hebben OSR juridische opleidingen, Monique van de Griendt en Christ’l Dullaert een cursus ontwikkeld die het Portfolio en het begeleiden van mensen behandelt.

De ervaringen met deze trainingen zijn in 2008 gebundeld in *De (pro)actieve patroon. Succesvol opleiden en begeleiden van juristen*.

De aanbieders

Aanbieder van het eerste uur is OSR *juridische opleidingen* (www.osr.nl). OSR biedt sinds 2003 de cursus aan en heeft inmiddels een team van zes trainers onder wie Monique van de Griendt en Christ’l Dullaert. Naast een uitleg van het Portfolio van de Orde en korte uiteenzetting van de basistheorie over coaching bepalen de trainers aan de hand van de door deelnemers aangebrachte praktijksituaties waar het accent wordt gelegd.

Monique van de Griendt (www.dialoguecc.nl, patroonscursussen sinds 2004) wil in haar cursussen de advocaten triggeren met hetgeen hen aanspreekt: kwaliteit en professionaliteit. Door bewust om te gaan met je rol als patroon verhoog je deze kernwaarden. Zij legt het accent op de persoonlijkheid van patroon, en traint daarop. Iedere deelnemer doet een persoonlijkheidstest waarbij eigenschappen en valkuilen naar voren komen; de test

Met een beetje goed patroon,
recht knippen en tuchtig naaien
heb je altijd een keurig
resultaat...

laat ook een leiderschapsprofiel zien. 'Bij in companytrainingen van de grote kantoren kan ik maatwerk leveren en behandel ik niet het Portfolio van de Orde. Het kantoor kan aangeven welke competenties maatgevend zijn, en daar besteed ik dan meer aandacht aan.'

Ook *Christ'l Dullaert* (www.letableau.nl, patroonscursussen sinds 2004) werkt veel met sociaal-emotionele competenties. Advocaten maken deze niet graag bespreekbaar omdat zij dit vaak beschouwen als kritiek op de persoon. Een belangrijk aandachtspunt is het plannen van de praktijk, dat heeft te maken met 'nee kunnen zeggen', een blinde vlek bij veel advocaten. Het is een aspect van assertiviteit en noodzakelijk bij het stellen van prioriteiten. 'Je moet sociaal-emotionele competenties leren herkennen, om er in te kunnen sturen.' Ook zij biedt op maat gesneden in companytrainingen bij grote kantoren waarbij zij ook aandacht kan besteden aan de aansturing van niet-juridische professionals zoals het secretariaat.

Invoering patroonscursus in de negentien arrondissementen

PLICHT	GEEN PLICHT
ASSEN: vanaf najaar 2006	ROTTERDAM
DEN BOSCH: vanaf eind 2006	DORDRECHT
ALKMAAR: vanaf 19 maart 2007	MAASTRICHT
ALMELO: vanaf 1 januari 2008	ROERMOND: in Stagereglement uitdrukkelijke bevoegdheid om patroonscursus voor te schrijven
GRONINGEN: vanaf 1 juli 2008	BREDA: in Stagereglement uitdrukkelijke bevoegdheid om patroonscursus voor te schrijven
ZWOLLE: vanaf 1 januari 2009	UTRECHT: in Stagereglement algemene mogelijkheid voorwaarden te verbinden aan patronaat
MIDDELBURG: 1 januari 2009	DEN HAAG: in Stagereglement algemene mogelijkheid voorwaarden te verbinden aan patronaat
ZUTPHEN: vanaf 1 oktober 2009	HAARLEM: in Stagereglement algemene mogelijkheid voorwaarden te verbinden aan patronaat
ARNHEM: vanaf 1 januari 2010	AMSTERDAM: in Stagereglement algemene mogelijkheid voorwaarden te verbinden aan patronaat
LEEWARDEN: vanaf 1 april 2010	

Rüna Honig (www.honigcoaching.nl, patroonscursussen sinds 2004) ontwikkelde als eerste beroepscoach in de advocatuur een opleiding begeleidingsvaardigheden met de focus op coaching als begeleidingsstijl. De vraag hoe je effectief kunt begeleiden in weinig tijd, staat centraal. Ze brengt haar eigen ervaring als partner in en reikt de

advocaten gespreksmodellen en checklists aan. De groeiende behoefte aan coaching in de advocatuur blijkt volgens haar uit het feit dat steeds meer jonge advocaten binnen de permanente opleiding kiezen voor een coachingsprogramma. Een nieuwe generatie wil veel persoonlijke aandacht en stelt hoge eisen aan begeleiding en

ontwikkelingsmogelijkheden. Om talent te behouden is structurele aandacht voor het ontwikkelen van begeleidingsskills bij patroons een must.

Caroline Bun en Lenet Leusink (www.groei-nu.com, patroonscursussen sinds 2006) besteden aan het genoemde generatieverschil niet alleen in de patroonscursussen aandacht. Zij trainen en coachen ook veel jonge advocaten en laten hen nadenken over het belang dat de organisatie heeft bij hun werk, soms resulterend in een duidelijke keuze: een leuk etentje met vrienden of dat advies waar klant en collega op wachten. *Nine to five* werkt niet erg goed in de advocatuur; als je dat niet onderkent, wacht de teleurstelling. Het verplaatsen in de belangen en de (on)mogelijkheden van de ander leidt snel tot begrip en gedragsverandering ten goede. Bun en Leusink besteden aandacht aan het voorkomen van de faalspiraal bij de stagiair en het creëren van de successpiraal, heldere communicatie en praktische oefeningen met camera en/of trainingsacteur.

Silvia Scholten (www.scholtenadvies.nl, patroonscursussen sinds 2008): 'Mensen komen weliswaar sceptisch binnen omdat ze verplicht aanwezig zijn, maar tijdens de training worden ze enthousiast. Voor de cursisten is de leerstijltest vaak een eyeopener, dan gaan ze ineens nadenken over hun eigen wijze van begeleiden en of die wel aansluit bij de stagiair. Vervolgens kijken we ook hoe competent de patroon zelf is, en waar verbeterpunten liggen. Daar oefenen we vervolgens mee. Vooral bij cursussen in twee dagdelen biedt dit effect, omdat de patroon met gerichte opdrachten aan de slag kan en in het tweede dagdeel kan terugkoppelen. Een deel van de advoca-

ten meldt zich na afloop van de training aan voor een intervisiegroep of voor coaching binnen het kantoor.'

Niet in één dag

Veel opleiders zien de advocaat tijdens de patroonscursus transformeren. Hij komt binnen in een lacherige sfeer waarbij de cursusleider de strijd met de BlackBerry aan moet, om dan via rollenspel en feedbackoefeningen met collega's langzaam zicht te krijgen op het eigen functioneren. De evaluatieformulieren laten bij alle opleiders tevreden tot zeer tevreden cursisten zien, en er is regelmatig spontaan contact na de patroonscursus waarin trots de inzet van de nieuw geleerde vaardigheden wordt gemeld.

Professionaliseert de cursus de patroon ook daadwerkelijk? 'Ja', zeggen de cursusaanbieders. De cursisten laten weten dat zij nieuwe inzichten hebben gekregen. Maar een eenmalige training verandert de wereld niet in één dag. Een slechte patroon zal niet na één dag zijn koers omgooien. Een patroonscursus in twee dagdelen laat de patroons in ieder geval twee keer bewust kijken naar hun patroonsrol. Misschien zou permanente scholing van patroons via bijvoorbeeld intervisie beter werken. Of de patroonskandidaat zou met een competentieprofiel gestructureerd kunnen bekijken of hij of zij geschikt en gemotiveerd genoeg is.

Hoe dan ook, een goede advocaat is niet per definitie een goede patroon. Hij of zij zou de vrijheid moeten hebben geen patronaat aan te gaan als zijn belangstelling niet bij het opleiden ligt. Die bewustwording van de kansen en bedreigingen voor patroon en stagiair is essentieel. En: er worden waarschijnlijk nog steeds goede patroons geboren. <<

.....
'Nee kunnen zeggen is een blinde vlek bij veel advocaten'
.....

Wat is de datum van de uitspraak ?

Wanneer sluit de beroepstermijn? Voor het bepalen van het begin van de termijn kun je niet afgaan op de datum die de uitspraak noemt.

.....
E.A.M. Santen
advocaat te Amsterdam
.....

Bij arrest van 24 april 2009, NJ 2009, 206, heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het bij de bepaling van het begin van een cassatietermijn niet gaat om de datum die in de kop van de uitspraak en in de uitspraak zelf vermeld wordt, maar om de datum waarop de uitspraak werkelijk is gedaan.

Althans, in de omstandigheden van dát geval. Die hielden in dat uit een audiëntieblad van een eerdere zitting dan de uitspraak zelf vermeldde, blijkt dat de uitspraak op die eerdere dag gedaan is, op een openbare terechtzitting waar de procureur van de thans eiser tot cassatie was verschenen, en dat op die dag zelfs een afschrift van de uitspraak aan die procureur is verstrekt. Bij het ‘uitgegeven voor grosse’ stond wel de juiste datum ingevuld. In die omstandigheden behoort het, aldus de Hoge Raad, tot de taak van de procesgevolmachtigde ervoor zorg te dragen dat het rechtsmiddel binnen de daarvoor geldende termijn wordt ingesteld.

Procesadvocaten, en trouwens ook behandelend advocaten, opgelet! U moet zorgen dat het rechtsmiddel tijdig wordt ingesteld. Een formulering die minder zorgvuldig is dan we van de Hoge Raad gewend zijn. Hoe kan een advocaat er nu voor zorgen dat een rechtsmiddel wordt ingesteld, en dat dan ook nog tijdig?

Wij kunnen niet meer doen dan de cliënt erop wijzen dat hij hoger beroep kan instellen als een uitspraak tegenvalt. Binnen drie maanden na de uitspraak. Dat moeten we inderdaad doen. Maar moeten we ons dan echt ervan bewust zijn dat de datum die de uitspraak zelf vermeldt, wel eens niet de juiste datum kan zijn? Het lijkt me erg veel gevraagd, zowel van de procesadvocaat, vroeger procureur, als van de behandelend advocaat. Ik weet echt niet of ik in de tijd dat ik naast een redelijk drukke praktijk nog tientallen procuraten had,

zo’n verkeerde datum zou hebben opgemerkt. En of mijn correspondent tijdig beroep instelde, was al helemaal mijn bekommernis niet.

Merkwaardig is dat het Hof Den Bosch kort daarvoor ook zo’n zaak voor zich kreeg. Daar ging het om hoger beroep. Het vonnis a quo vermeldde een te late datum, de appellant was daarop afgestaan, maar het hof was onverbiddelijk: men moet zich laten leiden door de dag van de werkelijke uitspraak.¹

Zo’n oordeel staat echter ver van de werkelijkheid af. Men krijgt een uitspraak binnen, en helaas, deze valt tegen. Men denkt en spreekt reeds meteen over een mogelijk beroep, maar stelt dat beroep natuurlijk niet halsoverkop in. Vroeger mocht dat zelfs niet binnen de eerste acht dagen. Ruim op tijd bespreekt men het met de cliënt, het besluit beroep in te stellen valt, wanneer sluit de beroepstermijn? De begindatum staat in de uitspraak, maar moeten wij dan toch voor alle zekerheid nog even het Rolboek raadplegen? Of de griffie bellen?

Dat laatste had de cassatieadvocaat, i.c. niet de eerste de beste, natuurlijk kunnen doen. Even het hof bellen. En hij en zijn collega’s zullen dat voortaan ook wel doen. Nu de advocaten die hoger beroep instellen nog.

Het bezwaarlijkst van deze uitspraak vind ik dat de burger het slachtoffer is. Er is een fout gemaakt door het systeem, in broederlijke samenwerking van gerechtelijke organisatie en advocatuur. De griffie van hof of rechtbank heeft in de datering een niet gemakkelijk op te merken foutje gemaakt, een advocaat heeft het niet opgemerkt of had er niet voldoende aandacht voor. Maar de burger wordt ongetroost naar huis gestuurd, met kostenveroordeling en al, terwijl hij part noch deel heeft gehad aan de gemaakte foutjes. <<

.....
¹ Dit arrest is zonder commentaar en ook zonder verwijzing naar het gelijke oordeel van de Hoge Raad in het hier besproken arrest, genoemd in de Kroniek burgerlijk procesrecht, *Advocatenblad* 2009-11, 28 augustus 2009, p. 470.

Cursuskalender

maart en april 2010

VSO-cursussen

Aansprakelijkheid en schadevergoeding 16 en 30 maart	11 VSO/PO-punten
Scherp reageren in repliek en dupliek 16 en 30 maart	11 VSO/PO-punten
Arbeidsrecht 18 en 19 maart	13 VSO/PO-punten
Burgerlijk procesrecht 25 en 26 maart	13 VSO/PO-punten
Intellectuele eigendom basis 25 en 26 maart	13 VSO/PO-punten
Vennootschapsrecht voortgezet 29 en 30 maart	12 VSO/PO-punten
Effectenrecht 8 en 9 april	13 VSO/PO-punten
Vastgoed 12 en 13 april	13 VSO/PO-punten
Personen- en familierecht 19 en 20 april	13 VSO/PO-punten
Beslag- en executierecht 22 en 23 april	12 VSO/PO-punten
Burgerlijk procesrecht 22 en 23 april	13 VSO/PO-punten

PAO-cursussen

Actualiteiten Personen- en familierecht 11 maart	4 PO-punten
De gemoderniseerde successiewetgeving 19 maart	6 PO-punten
Financiering van de MKB-onderneming 23 en 30 maart	12 PO-punten
Actualiteiten Straf(proces)recht 7 april	4 PO-punten
Erfrecht voor advocaten 8 april	5 PO-punten
Fiscaal recht voor arbeidsrechtjuristen 14 april	5 PO-punten
Missers bij de afwikkeling van faillissementen 22 april	4 PO-punten

Voor meer informatie en/of inschrijving: www.cpo.nl

Zeker van uw zaak

Het CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

is een klein kantoor met vier advocaten in het centrum van Utrecht. Ieder heeft zijn eigen specialisme binnen de algemene rechtspraak. Wij vormen een hecht en vrolijk team, met de ambitie om de beste te zijn op het gebied van arbeidsrecht, strafrecht en vreemdelingenrecht.

Door drukte en een unieke kans om binnen ons prachtige kantoorpand extra m2's te krijgen zoeken wij een:

(gevorderde) advocaat-stagiaire en advocaat op kostenbasis

Wij zoeken een:

enthousiaste en ambitieuze collega.

De advocaat-stagiaire heeft affiniteit met de asielpraktijk. De advocaat op kostenbasis bouwt bij voorkeur zijn eigen specialisme uit (p&f-recht, sociaal zekerheidsrecht, huur en/of letselschade), met hulp van ons.

Wij bieden:

Kwaliteit zonder poeha en een levendige werkomgeving in een ruim en mooi kantoor. Deeltijd is bespreekbaar.

Sollicitaties kunt u richten aan:

Aartsen Hekman Lodder advocaten
t.a.v. mr J.W. Aartsen
Van Asch van Wijckskade 31
3512 VR Utrecht
www.ahl-advocaten.nl

TOGA atelier
Schout & Katsantonis
www.toga.net

- Rijksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bf cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51 3044 AS Rotterdam
Tel. 010 - 245 07 66 Fax 010 - 245 07 60

Adverteren in dit tijdschrift?

Bel met Veerle Sanderink 070-3780350 of kijk voor de mogelijkheden op www.bereikdejurist.nl

Sdu UITGEVERS

Bereikt alle juristen

'Een short-cut naar de macht'

René Klomp

rechter, ex-advocaat

De ontwikkeling die de sociale advocatuur in 35 jaar heeft doorgemaakt kan niet beter worden geïllustreerd dan door het boek dat ter gelegenheid daarvan is verschenen. Het is luxueus gebonden, gedrukt op op chic crèmekleurig papier en uitgegeven door Sdu uitgevers, de voormalige Staatsdrukkerij/-uitgeverij. De sociale advocatuur, begin jaren zeventig ontstaan als reactie op het juridische establishment, is deel geworden van dat establishment.

Deze ontwikkeling blijkt ook uit de loopbanen van de beeldbepalende personen. Theo de Roos, begonnen bij de rechtswinkel Amsterdam is al weer jaren hoogleraar strafrecht (al is hij daarnaast altijd advocaat gebleven); Pieter Boeles, sociaal advocaat van het eerste uur, is hoogleraar immigratierecht geworden; Leo Spigt 'begon als sociaal advocaat, maar werd daarna een gehaaid verdediger van no-nonsense-ondernemers' zoals Gerrit van der Valk en Joep van den Nieuwenhuyzen (*Trouw* 2 mei 1996); Peter Ingelse, een van de advocaten die het opnam voor het Amsterdams Advokatenkollektief toen dit werd vervolgd voor opruiing, is sinds kort voorzitter van de Ondernemingskamer van het Amsterdamse hof; en de hoofdredacteur van dit boek, Miep Westerveld, is inmiddels keurig buitengewoon hoogleraar Sociale rechtshulp aan de Universiteit van Amsterdam.

Deze ontwikkeling is tamelijk eenvoudig te verklaren. De eerste sociale advocaten waren niet alleen hemelbestormers, het waren vooral ook heel goede juristen. Een tweede, meer menselijke verklaring komt van Theo de Roos: 'Ook sociale advocaten gingen in de loop der tijd qua inkomen hogere eisen stellen aan hun baan en carrière, bijvoorbeeld om een huis te kunnen kopen of om ook eens een weekje naar New

York te kunnen gaan.'¹ Want let wel, op sociale advocatencollectieven verdienden advocaten, secretaresses en schoonmakers oorspronkelijk allemaal evenveel. Het was geen armoe, maar zeker ook geen vetpot. En de politieke oriëntatie was strikt links. Zo zocht het Amsterdams Advokatenkollektief, bestaand uit acht net afgestudeerde juristen, 'seniores', lees: (buiten)patroons, van wie werd geëist 'de links-politieke stellingname van het kollektief te onderschrijven' en 'de bereidheid volledig in het kollektief op te gaan, ook financieel', waar met oog voor de werkelijkheid aan werd toegevoegd: 'Over een overgangssituatie valt natuurlijk te praten' (p. 14).

De Orde toonde weinig animo de sociaal bewogen hemelbestormers ter wille te zijn, zo blijkt uit de bijdrage van Tatiana Scheltema. Zij citeert Leo Spigt: 'Men vond dat "advocaten uit Moskou en Peking de gelederen van de advocatuur waren binnengeslopen"' (p. 14). De Amsterdamse Raad van Toezicht zag er echter wel wat in. Toen Lex Grosheide, lid van de Raad, zich bereid verklaarde als patroon op te treden, was het spreekwoordelijke eerste schaap over de dam. Overigens is het onjuist de indruk te wekken dat het allemaal in Amsterdam is begonnen. Het eerste kollektief is geopend in Utrecht, op 1 oktober 1974, veertien dagen later gevolgd door dat in Amsterdam. De beweging is echter, zo beamen alle betrokkenen, in gang gezet door het 'Zwarte nummer' van *Ars Aequi*: 'De Balie, een leemte in de rechtshulp', van juni 1970. Volgens Westerveld begon hiermee de geschiedenis van de sociale rechtshulp. Het boek had dus beter 40 jaar sociale rechtshulp kunnen heten. Verder is iedereen het er wel over eens dat de toen geconstateerde leemte is opgevuld.

Aan de hand van de bijdragen aan dit boek, geschreven door veel direct betrok-

Miep Westerveld, Willem Bekkers, Lotje van den Puttelaar, Tatiana Scheltema (red.)

35 jaar sociale advocatuur

Sdu Uitgevers, Den Haag 2010. ISBN 978 90 123 8339 4. Het boek is te bestellen via <http://www.sdu.nl/catalogus/9789012383394> of via Sdu Klantenservice 070-3789880.

kenen, kunnen twee conclusies worden getrokken. De eerste is dat de sociale advocatuur enorm veel heeft bereikt. Het recht van gedetineerden, werknemers, huurders, mishandelde vrouwen en asielzoekers – om enkele in het oog springende categorieën te noemen – is door de sociale advocatuur op de kaart gezet. Indien nodig werden de leerboeken door de advocaten zelf geschreven. De tweede is dat nu de sociale advocatuur onderdeel is geworden van het establishment, zij haar karakter heeft verloren. 'Het was een short-cut naar de macht', aldus Rueb (p. 54). Of, in de woorden van Van Staden ten Brink: 'Wie het over de sociale advocatuur heeft, heeft het – een enkele *diehard* uitgezonderd – over het verleden' (p. 171). Het wachten is daarom op een nieuwe generatie die nieuwe leemtes in kaart brengt en zich op goede gronden afzet tegen de (gevestigde) Orde. <<

¹ Sjoerd Faber en Gretha Donker, *Sociale advocatuur in Nederland vanaf 1970: een interview met Theo de Roos*, in: Georges Martyn e.a. (red.), *Geschiedenis van de advocatuur in de Lage Landen*, Uitgeverij Verloren, Hilversum 2009.

Transfers

De Personalia worden met ingang van dit nummer vervangen door de nieuwe rubriek TRANSFERS, met als hoofdbestanddeel de oude deelrubriek kantoorverplaatsing. De deelrubrieken nieuw kantoor/associatie en medevestiging zijn gehandhaafd, maar worden dan alleen met naam advocaat, kantoornaam en plaats vermeld, en niet meer de contactgegevens – zie hiervoor Alleadvocaten.nl.

Asten, mr. J.J.M. van: Hest van de Wege & van Asten advocaten te Eindhoven
Besten, mr. H. den: Den Besten Advocaten te Almere
Brekel, mw. mr. M.C.J. van den: Van den Brekel Advocatuur te Rotterdam
Chan, mw. mr. C.Y.: Bonnard Lawson Shanghai Representative Office te Shanghai/CN
Davidse, mr. B.J.: Davidse Advocaat te Amsterdam
Dogan, mr. M.: Advocatenkantoor Dogan te Nijmegen
Duiveman, mw. mr. A.C.W.: Schuldink Advocaten ten Hardenberg
Eising, mr. M.J.: Advocatenkantoor Eising te Loosdrecht
Ende, mw. mr. H. van der: Weening Szymkowiak Maessen te Roermond
Haan, mr. P. de: Den Besten Advocaten te Almere
Haarst, mr. R.J.E.: Staal & van Haarst Advocaten te Winschoten
Hana, mw. mr. J.A.C.H.: Schuldink Advocaten te Hardenberg
Hest, mw. mr. I.H.M.: Hest van de Wege & van Asten advocaten te Eindhoven
Hoek, mw. mr. J.M.: Legalhoek te Amsterdam
Hoezen, mw. mr. P.W.E.: Hoezen Advocatenkantoor te Winterswijk
Hoff, mw. mr. F.W.: Hoff Schipper De Menthon Bake advocaten te Den Haag
Hoof, mr. A.C. van: Advocatenkantoor van Hoof te Maastricht
Idrissi, mr. M. el: Arius Advocatuur Zuid West te Rotterdam
Ilkdogan, mr. S.: Advocatenkantoor Ilkdogan te Utrecht
Kamp, mr. G.J. van de: CS Advocaten te Huissen
Kempermann, mr. R.A.: Advocatenkantoor mr. R.A. Kempermann te Maastricht
Kerf, mr. J.A.M. de: Van Leeuwen & De Waard Advocaten te Goes

Keijser, mr. J.A.M.P.: Keijser Van der Velden te Nijmegen
Klomp, mw. mr. D. van de: Arag Rechtsbijstand te Leusden
Koetzier, mr. H.C.: Advocatenkantoor Koetzier te Heemskerk
Kox, mr. M.W.: Kox Krabbe Advocaten te Amsterdam
Krabbe, mr. A.K.: Kox Krabbe Advocaten te Amsterdam
Kugel, mr. P.J.: mr. P.J. Kugel te Brussel/BE
Kuypers, mr. drs. A.C.M.: Houthoff Buruma te Amsterdam
Kuyt – Fokkens, mw. mr. drs. M.A.: Advokuyt te Voorburg
Lamens, mr. B.P.: Ministerie van Justitie te Den Haag
Landstra, mr. F.J.: Hanze advocaat te Zwolle
Langporte, mw. mr. F.A.P.: Laporte Advies en Advocatuur te Langbroek
Lans, mw. mr. K.M.: VANDAAG Advocaten en Mediators
Leeuw, mr. N.J.W.M.: SWG Advocaten te Rosmalen
Lemstra, mr. D.J.R.: Stibbe N.V. te Amsterdam
Leushuis, mr. J.B.A.M.E.: Westland Partners Notarissen en Advocaten te Naaldwijk
Linden, mr. F.J.R. van der: ScheerSanders Advocaten te Den Haag
Luijendijk, mw. mr. M.: Advocatenkantoor Luijendijk te Capelle aan den IJssel
Malmberg, mw. mr. C.E.M.: Waling Advocaten te Den Haag
Manen, mr. J.C.H. van: Howrey LLP te Amsterdam
Mark – van der Kroft, mw. mr. M. van der: Walls Advocaten te Dordrecht
Matadien, mr. D.: Dayma Advocatenkantoor te Rotterdam
Meesters, mr. M.A.: VK Advocaten te Hedel
Menthon Bake, mw. mr. M.K. de: Hoff Schipper De Menthon Bake advocaten te Den Haag
Mesker, mr. C.P.: Stadhouders Advocaten te Utrecht
Meulen, mr. A. ter: Avinci Advocaten te Rotterdam
Meulen, mw. mr. M.L. van der: Flexadvocaten te Amsterdam

Mielen, mw. mr. E.E.: Mielen Advocatuur & Mediation te Noordwijk/ZH
Mol, mr. T.W.M. de: LegalMaster Advocaten te Amsterdam
Monteiro Rodrigues, mw. mr. E.: SmitsDeLange Arbeidsrecht Advocaten te Amsterdam
Morra, mr. W.J.: Coumans & Van Gaalen Strafrechtadvocaten te Amsterdam
Nederveen, mr. A.: Steadfast financiële advocaten te Den Haag
Neef, mr. F.E. de: Bakhuijsen de Neef Advocaten te Amsterdam
Neels, mr. A.H.J.: mr. A.H.J. Neels te Vlissingen
Neophitou, mr. A.: Wilschut Advocaten te Veghel

'Gekozen voor mijn passie'

Alexander Neophitou begon op 1 januari bij Wilschut Advocaten in Veghel: 'Strafrecht was op de universiteit mijn passie, maar toen ik in 2007 begon als advocaat-stagiaire, lagen de vacatures niet voor het oprapen. Ik heb toen gekozen voor ondernemingsrecht. Vorig jaar dacht ik: als ik de overstap nu niet maak, dan waarschijnlijk nooit meer. Ondernemingsrecht gaat toch vooral over geld, strafrecht is persoonlijker. Nu doe ik ook civiel recht. Variatie komt het plezier ten goede.'

Noorlander, mr. C.W.: Bird & Bird LLP te Den Haag
Oberman, mr. G.P.: Steijven & Bonnier Advocaten te Eindhoven
Olden, mr. M. van: Advocatenkantoor Van Olden te Amsterdam
Öntas, mw. mr. G.: Dogan & Öntas Advocaten te Amsterdam

Oolbakkink, mr. D.H.: Vorstman Advocaten Naarden
Osinga, mr. E.: Ozkara en Osinga Advocaten te Arnhem
Oudendijk, mr. J.A.: Oudendijk Advocaten te Amsterdam
Ozkara, mr. I.: Ozkara en Osinga Advocaten te Arnhem
Peelen, mw. mr. S.C.: Shell International B.V. te Den Haag
Peeters, mr. T.L.H.: Peeters Vastgoedadvocatuur B.V. te Almere
Peters, mr. J.H.N.: Sloof Advocaten te Almere
Peters, mr. S.J.M.: Austen & Thewessen advocaten te Valkenburg/LB
Pfeiffer, mr. R.: Pereira Van Vliet & Partners te Den Haag
Piet, mw. mr. H.C.: NautaDutilh N.V. te Amsterdam
Polman, mw. mr. M.M.: Het Polmanhuis, Advocaat te Rotterdam
Prinsen, mr. D.J.: Van Mens & Wisselink N.V. te Amsterdam
Pulles, mr. G.J.W.: Van der Woude De Graaf Advocaten te Amsterdam
Rappa, mr. P.H.: Schuldink Advocaten te Hardenberg
Ras, mw. mr. M.: Den Besten Advocaten te Almere
Regter, mr. K.D.: mr Regter Strafvocatuur te Heerlen
Rethmeier, mw. mr. E.S.: Howrey LLP te Amsterdam
Rietveld, mw. mr. A.A.E.: Value 8 N.V. te Bussum
Rikken, mw. mr. M.: Rikken Advocatuur te Amsterdam
Roos, mw. mr. I. van: Van Rappard / Van Rooij te Rotterdam
Ruiter, mr. J. de: De Ruiter Advocatuur te Kampen
Rijpma, mr. S.S.: Damsté Advocaten te Almelo
Sahin, mw. mr. A.: Korvinus Abeln Advocaten te Amsterdam
Santen, mr. S.A.B. van: Ernst & Young LLP te London/GB
Schaap, mw. mr. M.R.M.: De Haan Advocaten & Notarissen te Groningen
Schadd, mr. B.J.: Schadd Advocaten te Arnhem
Schadd, mr. J.A.: Schadd Advocaten te Arnhem

Scheffer, mr. F.F.: Advocatenkantoor F.F. Scheffer te Deventer
Schipper, mw. mr. H.A.: Hoff Schipper De Menthon Bake advocaten te Den Haag
Scholten, mr. A.: CMS Derks Star Busmann N.V. te Arnhem
Scholtes, mw. mr. M.W.A.: Bos & Van der Burg Advocaten te Zoetermeer
Schooten, mr. P.C.H. van: van Schooten Advocatuur te Rolde

'Voor het eerst helemaal zelfstandig'

Peter van Schooten begon op 1 januari zijn eigen praktijk in Rolde, na zesentwintig jaar in een maatschap te hebben gewerkt. Hij is gespecialiseerd in 'groene' wetgeving: 'Ik ben gisteren 55 geworden, en werk nu voor het eerst helemaal zelfstandig. Een declaratie ging vroeger via mijn secretaresse en dat doe ik nu zelf. Klanten zijn bijvoorbeeld landeigenaren die te maken krijgen met een aanwijzing tot beschermd gebied. Ik heb ze door het hele land. Dat is veel reizen vanuit Rolde, maar fijn wonen is ook wat waard.'

Schuldink, mr. R.R.: Schuldink Advocaten te Hardenberg
Semmekrot, mw. mr. M.: CMS Derks Star Busmann N.V. te Utrecht
Slaats, mr. M.H.A.J.: Advocatenkantoor Willemstraat te Eindhoven
Sluijs, mr. J.J.M.: Legaltree Sluijs te Den Haag
Snoek, mr. N.J.F.: Advocatenkantoor mr. N.J.F. Snoek te Amstelveen
Snoeker, mr. P.W.: Snoeker Advocatuur te Abcoude

Soelen, mr. A.J. van: Neleos Legal Services te Amsterdam
Sprangers, mr. J.M.: Geene, Doornbosch, De Willigen Advocaten en Adviseurs te Assen
Staal – Olislaegers, mw. mr. J.A.M.: Staal & van Haarst Advocaten te Winschoten
Stehouwer, mr. P.: Machiels Advocaten te Sneek
Suchtelen, jonkheer mr. J.P. van: JPS advocatuur te Langbroek
Supicic, mw. mr. M.S.J.: mr. M.S.J. Supicic te Amsterdam
Swennen, mw. mr. S.H.G.: Swennen Advocatuur & Mediation te Deventer
Tamraoui, mw. mr. S.: Attaibi & Tamraoui Advocaten te Amsterdam
Tap, mr. D.: Kortman Advocaten te Den Haag
Tideman, mr. B.J.: Wessel, Tideman & Sassen Advocaten te Capelle aan den IJssel
Timmermans, mr. W.W.H.: Advocatenkantoor Wouter Timmermans te Arnhem
Timmers – de Vin, mw. mr. M.P.: Advocatenkantoor Timmers te Doornburg
Tunç, mr. K.: Schuldink Advocaten te Hardenberg
Valks, mw. mr. A.C.A.: Turnaround Advocaten te Best
Veen, mw. mr. W. van Veen: Van Veen Advocaten te Ede/GLD
Veenstra, mr. S.: Blokzijl Advocaten te Groningen
Veerman, mr. A.E.: TeekensKarstens advocaten notarissen te Leiden
Veldhuysen, mw. mr. M.M.: Dommerholt Advocaten N.V. te Heerenveen
Verhoeven, mw. mr. C.L.: Schenkeveld Advocaten te Alkmaar
Verkijk, mr. R.: Boels Zanders Advocaten te Venlo
Vermeer, mw. mr. D.L.: Ludwig & Van Dam te Rotterdam
Vermeulen, mw. mr. J.F.: Brunet Advocaten te Nijmegen
Versmissen, mr. J.D.: Stijl Advocaten te Amsterdam
Visscher, mr. M.H.: DVDW advocaten te Rotterdam
Voorhuizen, mw. mr. M.B. van: Vos & De Lange Advocaten te Barendrecht
Vos, mr. F.J.: Advokatenkantoor Vos te Den Haag
Voskamp, mw. mr. B.A.: Voskamp Lawyers te Singapore/SG
Vranken, mw. mr. R.w.C.: Libotte & Diederer Advocaten te Maastricht

Vries, mr. L.J.A. de: De Haan Advocaten te Zwolle
Vrijhof, mr. H.: Rietbergen & Partners te Rotterdam
Walls, mr. drs. J.M.: Walls Advocaten te Dordrecht
Weelderen, mr. J.M. van: Borsboom & Hamm te Rotterdam
Weenink, mr. A.F.: Advocatenkantoor Weenink te Woerden
Wege, mr. drs. J.W. van de: Hest van de Wege & van Asten advocaten te Eindhoven
Weide, mw. mr. A.M.J. van der: VANDAAG Advocaten en Mediators te De Bilt
Weide, mr. R.P.G. van der: Advocatenkantoor Van der Weide te Amsterdam
Weisfelt, mr. H.: Advocatenkantoor Weisfelt te Den Haag
Westing, mw. mr. V.A.E.: Poelmann van den Broek N.V. te Nijmegen
Wezel, mw. mr. T.K. van: Advocatenkantoor van Wezel te Eindhoven
Wildeboer, mr. M.J.: Houkes c.s. Letselschade Advocaten te Amsterdam
Witsenburg, mr. L.A.: BWN Advocatuur te Amsterdam
Winden – Spaans, mw. mr. E.M. van: AKD te Rotterdam
Wouderberg, mw. mr. drs. J.H. van: Keizerhof Advocaten te Amsterdam
Wrede, mr. J. de: Van As Advocaten te Nieuwegein
Wullink, mr. drs. M.: Kolkman Advocaten voor Ondernemers B.V. te Wierden
Wijnmalen, mr. K.: Walls Advocaten te Dordrecht
Zuethem, mr. J.C. van: Van Zuethem Advocaten te Breda
Zwiers, mw. mr. S.: Walls Advocaten te Dordrecht

Nieuw kantoor/ associatie

Advocatenkantoor Dogan (mr. M. Dogan) te Nijmegen
Advocatenkantoor Eising (mr. M.J. Eising) te Loosdrecht
Advocatenkantoor F.F. Scheffer (mr. F.F. Scheffer) te Deventer
Advocatenkantoor Ilkdogan (mr. S. Ilkdogan) te Utrecht
Advocatenkantoor Koetzier (mr. H.C. Koetzier) te Heemskerk
Advocatenkantoor Luijendijk (mw. mr. M. Luijendijk) te Capelle aan den IJssel

Advocatenkantoor mr. R.A. Kempermann (mr. R.A. Kempermann) te Maastricht
Advocatenkantoor mr. N.J.F. Snoek (mr. N.J.F. Snoek) te Amstelveen
Advocatenkantoor Timmers (mw. mr. M.P. Timmers – de Vin) te Doornburg
Advocatenkantoor Van der Weide (mr. R.P.G. van der Weide) te Amsterdam
Advocatenkantoor van Hoof (mr. A.C. van Hoof) te Maastricht
Advocatenkantoor Van Olden (mr. M. van Olden) te Amsterdam
Advocatenkantoor van Wezel (mw. mr. T.K. van Wezel) te Eindhoven
Advocatenkantoor Weenink (mr. A.F. Weenink) te Woerden
Advocatenkantoor Weisfelt (mr. H. Weisfelt) te Den Haag
Advocatenkantoor Wouter Timmermans (mr. W.W.H. Timmermans) te Arnhem
Advokatenkantoor Vos (mr. F.J. Vos) te Den Haag
Advokuyt (mw. mr. drs. M.A. Kuyt – Fokkens) te Voorburg
Arius Advocatuur Zuid West (mr. M. el Idrissi) te Rotterdam
Bonnard Lawson Shanghai Representative Office (mw. mr. C.Y. Chan) Shanghai/CN
BWN Advocatuur (mr. L.A. Witsenburg) te Amsterdam
Zuidoost
Davidse Advocaat (mr. B.J. Davitse) te Amsterdam
Dayma Advocatenkantoor (mr. D. Matadien) te Rotterdam
De Ruiter Advocatuur (mr. J. de Ruiter) te Kampen
Den Besten Advocaten (mr. H. den Besten, mw. mr. M. Ras en mr. P. de Haan) te Almere
Hanze advocaat (mr. F.J. Landstra) te Zwolle
Hest van de Wege & van Asten advocaten (mr. J.J.M. van Asten, mr. J.W. van de Wege en mw. mr. I.H.M. Hest) te Eindhoven
Het Polmanhuis, Advocaat (mw. mr. M.M.) te Rotterdam
Hoezen Advocatenkantoor (mw. mr. P.W.E. Hoezen) te Winterswijk
Hoff Schipper De Menthon Bake advocaten (mw. mr. F.W. Hoff, mw. mr. M.K. de Menthon Bake en mw. mr. H.A. Schipper) te Den Haag
JPS advocatuur (jonkheer mr. J.P. van Suchtelen) te Langbroek
Kox Krabbe Advocaten (mw. mr. M. Luijendijk) te Amsterdam

Laporte Advies en Advocatuur (mw. mr. F.A.P. Laporte) te Langbroek
Legalhoek (mw. mr. J.M. Hoek) te Amsterdam
Legaltree Sluijs (mr. J.J.M. Sluijs) te Den Haag
Mielen Advocatuur & Mediation (mw. mr. E.E. Mielen) te Noordwijk/ZH
Ministerie van Justitie (mr. B.P. Lamens) te Den Haag
mr. P.J. Kugel (mr. P.J. Kugel) te Brussel/BE
mr. A.H.J. Neels (mr. A.H.J. Neels) te Vlissingen
mr. M.S.J. Supicic (mw. M.S.J. Supicic) te Amsterdam
mr Regter Strafrechtadvocaat (mr. K.D. Regter) te Heerlen
Neleos Legal Services (mr. A.J. van Soelen) te Amsterdam
Oudendijk Advocaten (mr. J.A. Oudendijk) te Amsterdam
Ozkara en Osinga Advocaten (mr. I. Ozkara en mr. E. Osinga) te Arnhem
Peeters Vastgoedadvocaat B.V. (mr. T.L.H. Peeters) te Almere
Pereira Van Vliet & Partners (mr. R. Pfeiffer) te Den Haag
Rikken Advocatuur (mw. mr. M. Rikken) te Amsterdam
Schadd Advocaten (mr. J.A. Schadd en mr. B.J. Schadd) te Arnhem
Schuldink Advocaten (mw. mr. A.C.W. Duiveman, mw. mr. J.A.C.H. Hana, mr. P.H. Rappa, mr. R.R. Schuldink en K. Tunç) te Hardenberg
Snoeker Advocatuur (mr. P.W. Snoeker) te Abcoude
Staal & van Haarst Advocaten (mr. R.J.E. van Haarst en mw. mr. J.A.M. Staal – Olislaegers) te Winschoten
Swennen Advocatuur & Mediation (mw. mr. S.H.G. Swennen) te Deventer
Value 8 N.V. (mw. mr. A.A.E. Rietveld) te Bussum
Van den Brekel Advocatuur (mw. mr. M.C.J. van den Brekel) te Rotterdam
Van Rappard / Van Rooij (mw. mr. I. van Rooij) te Rotterdam
Van Schooten Advocatuur (mr. P.C.H. van Schooten) te Rolde
Van Zuethem Advocaten (mr. J.C. van Zuethem) te Breda
VANDAAG Advocaten en Mediators (mw. mr. A.M.J. van der Weide en mw. mr. K.M. Lans) te De Bilt

'lets vernieuwends, vandaar die naam'

Amber van der Weide begon op 1 februari samen met collega Karen Lans VANDAAG Advocaten en Mediators in De Bilt: 'We willen vernieuwend zijn, vandaar die naam. We zijn gespecialiseerd in het personen- en familierecht en zoeken ook de samenwerking met niet-juristen: denk aan een makelaar, een coach, een financieel planner. Voor veel mensen start de wereld in door een echtscheiding. Wij willen hen een totaalpakket aanbieden waarmee ze een nieuwe start kunnen maken. VANDAAG staat voor een nieuw begin.'

Voskamp Lawyers (mw. mr. B.A. Voskamp) te Singapore/SG
Waling Advocaten (mw. mr. C.E.M. Waling) te Den Haag
Walls Advocaten (mr. drs. J.M. Walls, mr. K. Wijnmalen, mw. mr. S. Zwiers en mw. mr. M. van der Mark – van der Kroft) te Dordrecht
Weening Szymkowiak Maessen (mw. mr. H. van der Ende) te Roermond

Uit de praktijk

Bosschaart – Kammers, mw. mr. C.C.F.M., Eindhoven, 01-01-2010
Janssen, mw. mr. T.E.J.T., Den Bosch, 01-05-2009
Luchtman, mr. L.J.M., Breda, 31-12-2009
Otten, mr. F.P.J.M., Utrecht 01-01-2010
† Blankenstein, mr. A. van, Den Haag, 14-01-2010

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet.
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, H.J. de Groot, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

..... Spoedshalve schorsing ex art. 60ab Advocatenwet

Raad van Discipline Arnhem 22 februari 2010
(mrs. Van der Pol, Dantuma, Kornet, Noppen en
Olie-Hallmans)

**Verzoek tot schorsing met
onmiddellijke ingang ex art. 60ab
Advocatenwet, subsidiair verzoek tot
schorsing ex art. 60b Advocatenwet.**

Art. 60ab en 60b Advocatenwet

Verzoek

Het verzoek van de deken, ontvangen op 1 februari 2010, is behandeld ter zitting van de raad van 15 februari 2010 waar alleen, namens de deken, de waarnemend deken is verschenen. Mr. X is, hoewel behoorlijk opgeroepen, niet verschenen.

De deken heeft de raad bij voormelde brief verzocht mr. X met onmiddellijke ingang te schorsen in de uitoefening van de praktijk, dan wel die voorzieningen te treffen die de raad geboden acht.

Subsidiair heeft de deken verzocht mr. X te schorsen in de uitoefening van de praktijk op de voet van art. 60b Advocatenwet.

Aan zijn verzoek heeft de deken het volgende ten grondslag gelegd:

- 1 mr. X is door zijn voormalig compagnon in rechte betrokken voor een schadevordering van circa € 40.000;
- 2 deze oud-compagnon heeft ter zake conservatoir beslag laten leggen op het woonhuis en de bankrekening van mr. X;
- 3 mr. X heeft de aldus ontstane liquiditeitsproblemen willen oplossen door

- van een cliënte een bedrag van € 21.500 te lenen. Het lenen van een cliënt verdraagt zich in beginsel niet met de onafhankelijkheid die een advocaat tegenover deze in acht behoort te nemen;
- 4 deze cliënte heeft bij brief d.d. 31 oktober 2009 de bemiddeling van de deken ingeroepen omdat mr. X haar geen zekerheid bood ten aanzien van de exacte datum van terugbetaling, terwijl ook geen afspraak was gemaakt ten aanzien van te vergoeden rente;
 - 5 in een gesprek op 4 november 2009 met mr. X heeft de deken zijn zorg geuit over de toestand van de praktijk en mr. X verzocht om hem binnen veertien dagen afschriften van de jaarrekeningen over 2007 en 2008 en tussentijdse cijfers over 2009 alsmede een actuele lijst van in behandeling zijnde dossiers te bezorgen;
 - 6 tijdens een op 9 november 2009 gehouden bespreking is tussen mr. X en zijn cliënte ten overstaan van de deken afgesproken dat mr. X het geleende bedrag uiterlijk 3 januari 2010 zou terugbetalen. Deze afspraak is door de deken schriftelijk bevestigd bij brief van 12 november 2009. Mr. X is de afspraak niet nagekomen. In een e-mail van 4 januari 2010 aan zijn cliënte heeft mr. X de afspraak in twijfel getrokken en te kennen gegeven dat hij een nader voorstel wil doen;
 - 7 op 18 januari 2010 heeft onder leiding van de deken over deze lening nader overleg tussen mr. X en de neef van zijn cliënte plaatsgevonden, waarin deze laatste alsnog instemde met een uitgestelde aflossing per uiterlijk 31 juli 2010;
 - 8 in aansluiting op dit overleg heeft de deken tegenover mr. X opnieuw zijn zorgen uitgesproken over de financiële toestand van diens praktijk. De deken heeft mr. X toen op diens verzoek een laatste gelegenheid geboden het gevraagde financiële inzicht te verstrek-

- ken, aangevuld met opgave van zijn liquiditeitspositie en debiteuren- en crediteurensaldo per 31 december 2009, bankstukken van zijn derdengeldrekening over de periode 2008 en 2009 en opgave CCV 2008 en 2009. Mr. X heeft daarna opnieuw nagelaten de gevraagde informatie te verstrekken;
- 9 naast dit alles is gebleken dat mr. X in procedures gevoerd voor dezelfde cliënte – die inmiddels op 26 januari 2010 na een ziekbed is overleden – beroepsfouten heeft gemaakt. In twee procedures heeft hij verzuimd verweer te voeren, waarna de vorderingen tegen mevrouw zijn toegewezen. In een derde procedure is de vordering van mevrouw afgewezen omdat mr. X onvoldoende had gesteld. Mr. X heeft in alle drie de zaken hoger beroep ingesteld; echter, niet is duidelijk kunnen worden of mr. X zijn nalaten bij zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar heeft gemeld, noch of hij afspraken heeft gemaakt over de extra kosten die met deze appèlprocedures zijn gemoeid;
 - 10 ten slotte heeft mr. X ook niet, althans niet tijdig, het CCV-formulier 2008 ingediend.

Overwegingen

Blijkens de brief van de deken aan de raad van 28 januari 2010 en de toelichting van de waarnemend deken ter zitting heeft mr. X tegenover de deken verklaard dat de omvang van zijn praktijk beperkt is. Hij zou naast de zaken van voornoemde cliënte slechts een 25-tal zogenoemde (...)zaken behandelen en twaalf andere zaken. In de (...)zaken hebben de cliënten al een vooraf vastgesteld honorarium betaald, zodat daaruit geen honorarium voor mr. X meer zal voortvloeien.

Hij verwacht nog een flink bedrag aan de nalatenschap c.q. de erven van zijn cliënte te kunnen declareren, maar volgens de deken is dat, gezien de gemaakte beroepsfouten, zeer de vraag.

De raad beoordeelt het verzoek als volgt. Het primaire verzoek van de deken dient getoetst te worden aan het bepaalde in lid 1 van art. 60ab Advocatenwet waar de wetgever heeft willen voorzien in de mogelijkheid van het spoedshalve schorsen van een advocaat jegens wie een ernstig vermoeden is gerezen van handelen of nalaten, waardoor enig door art. 46 Advocatenwet beschermd belang zeer ernstig is geschaad of dreigt te worden geschaad.

De raad is van oordeel dat sprake is van een zodanige – dreigende – schade bij of als gevolg van het handelen en vooral ook nalaten van mr. X.

Niet alleen heeft mr. X zijn onafhankelijkheid jegens zijn cliënte in gevaar gebracht door van haar een zeer substantieel geldbedrag te lenen – iets wat hij (bijzondere bijkomende omstandigheden daargelaten; daarvan is niet is gebleken) nooit had mogen doen; tevens heeft hij bij herhaling zijn toezeggingen tot terugbetaling aan haar geschonden en is het bedrag nog steeds niet terugbetaald; hij heeft in voor haar behandelde zaken meerdere malen beroepsfouten gemaakt; hij heeft geen afspraken gemaakt over de daaruit voor haar mogelijk voortvloeiende meerkosten; hij heeft nagelaten en hij blijft nalaten aan de deken inzicht te verschaffen in de financiële positie van zijn praktijk; en het ernstige vermoeden blijft bestaan dat zijn liquiditeit tekortschiet om aan zijn lopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Onder deze omstandigheden moet geveesd worden dat mr. X zijn cliënten niet langer de vereiste zorg kan bieden en zijn verplichtingen uit hoofde van de toepasselijke Verordeningen niet kan nakomen. Meerdere door art. 46 Advocatenwet beschermde belangen dreigen ernstig te worden geschaad; ten minste één van deze belangen is dat reeds. Om reden van dit alles zal de raad het primaire verzoek van de deken honoreren onder de bepaling van een termijn waarbinnen de deken zijn be-

zwaren tegen mr. X schriftelijk ter kennis van de raad dient te brengen.

Beslissing

Schorst mr. X met onmiddellijke ingang in de uitoefening van de praktijk, en bepaalt dat de deken de aan het onderhavige verzoek ten grondslag gelegde bezwaren binnen zes weken ter kennis van de raad brengt op straffe van verval van deze beslissing.

Noot

De regeling van artt. 60ab e.v. Advocatenwet, de procedure inzake het spoedshalve schorsen of treffen van een voorlopige voorziening, is op 1 juli 2009 in werking getreden. Voor zover bekend is dit de eerste keer dat op grond van deze regeling een advocaat met onmiddellijke ingang wordt geschorst op grond van art. 60ab.

De deken is voor twee ankers gaan liggen. Subsidiar heeft hij schorsing ex art. 60b Advocatenwet gevraagd. Dat verzoek maakt deel uit van de procedure inzake onbehoorlijke praktijkuitoefening. Beide regelingen kunnen tot een spoedige schorsing leiden. Bij beide regelingen bestaat de mogelijkheid van hoger beroep. Bij beide regelingen schorst het hoger beroep de beslissing niet. Op het eerste gezicht maakt het dan ook niet veel uit voor welke procedure wordt gekozen. Maar schijn bedriegt. Er zijn wel degelijk verschillen.

Uit de memorie van antwoord citeer ik: ‘De procedure op grond van artikel 60ab is een *tuchtrechtelijke* spoedvoorziening, in afwachting van (en ter overbrugging van de periode tot aan) een onherroepelijke beslissing in de normale tuchtprocedure. De procedure op grond van art. 60b is *niet* bedoeld als een tuchtrechtelijke voorziening. Een opgelegde voorziening op grond van art. 60b wordt daarom ook niet aangetekend als een tuchtrechtelijk antecedent. De [lees: deze, ann.] procedure heeft tot doel met spoed voorzieningen te treffen met betrekking tot de praktijk-

uitoefening indien een advocaat tijdelijk of blijvend blijk geeft zijn praktijk niet behoorlijk te kunnen uitoefenen. Het biedt de mogelijkheid om bijvoorbeeld een advocaat die gezondheidsproblemen of psychische problemen heeft in staat te stellen zo snel mogelijk de draad weer op te pakken. Bij de procedure in het kader van de behoorlijke praktijkuitoefening is irrelevant of het disfunctioneren aan betrokkene kan worden toegerekend. Voor de toepassing van het tuchtrecht is juist *wel* vereist dat er sprake is van toerekenbaarheid van de schending van een publiekrechtelijke zorgvuldigheidsnorm’ (Curs.HJdG)

Een ander verschil is dat art. 60ab voorschrijft dat de Raad van Discipline beslist binnen veertien dagen nadat de deken zijn verzoek tot schorsing of het treffen van een voorlopige voorziening heeft ingediend. Art. 60b stelt daarvoor geen termijn. Het is de vraag of dat verschil in de praktijk uitmaakt in zaken waar een spoedige maatregel gewenst is.

Zie voor een uitvoeriger beschrijving van de nieuwe regeling: Robert Sanders, ‘Nieuwe dekenbevoegdheid tegen dreigende ontsparing’, in: Advocatenblad 7 augustus 2009, p. 399.

HJdG

«

de Rechtspraak

Vacatures in de rechterlijke macht (m/v)

sluiting sollicitatietermijn

Rechtbank Middelburg

Rechter in opleiding

9 april 2010

De rechtbank Middelburg heeft plaats voor twee juristen, die binnen afzienbare tijd een opleiding tot rechter willen afronden. Het betreft plaatsing in de sectoren strafrecht en bestuursrecht.

- Behalve formele vereisten, zoals het hebben van de titel meester in de rechten en de Nederlandse nationaliteit, geldt de eis dat u beschikt over ten minste zes jaar relevante juridische werkervaring.
- Aanstelling vindt plaats in salaris categorie 10 (minimaal € 4.503,- en maximaal € 5.461,-)
- Wanneer u na de opleiding wordt aangesteld als rechter, bedraagt het salaris minimaal € 5.254,- en maximaal € 6.777,- (salariscategorie 9 Rechterlijke Macht), bij een 36-urige werkweek.
- Gezien de geplande inzet na afloop van de opleiding in de sector strafrecht c.q. bestuursrecht strekken aantoonbare belangstelling en werkervaring op het desbetreffende terrein tot aanbeveling.
- In de rechtbank Middelburg geldt een rouleerbeleid voor rechters.

Meer informatie is te verkrijgen bij mr. L.A.M. van Dijke, president rechtbank Middelburg, tel 0118-677246.

Uitgebreide informatie over de sollicitatieprocedure van opleidingsplaatsen:

- Kijk voor meer informatie op www.rechtspraak.nl
- Secretariaat Selectiecommissie rechterlijke macht (SRM), tel: 070-3619890- of E-mail: srm@rechtspraak.nl

Sollicitaties vóór de sluiting van de sollicitatietermijn onder vermelding van vac.nr. SRM 2010-009 richten aan de Selectiecommissie rechterlijke macht, Postbus 90613, 2509 LP Den Haag.

DE KONING ADVOCATEN

zoekt

advocaat-stagiaire met belangstelling voor het strafrecht

Stuur een sollicitatiebrief met CV per e-mail naar:
a.kluwen@dekoningsadvocaten.nl

of per post naar:
De Koning Advocaten
t.a.v. mr A.H.F. Kluwen
Postbus 9069
3301 AB Dordrecht

www.dekoningsadvocaten.nl

advocaten

LVG advocaten, gevestigd te Woudenberg, voert een algemene civiele rechtspraktijk vanuit een representatieve kantoorruimte op een schitterende locatie met zicht op de Utrechtse Heuvelrug. Aan het kantoor, dat al meer dan 30 jaar bestaat, zijn thans vier advocaten verbonden.

Wij bieden plaats aan een enthousiaste, flexibele en praktisch denkende

Advocaat-medewerker en/of -stagiaire (m/v)

voor de algemene civiele rechtspraktijk. Mogelijkheden voor de ontwikkeling van specialisaties, in het bijzonder op het gebied van gezondheidsrecht, zijn zeker aanwezig.

Wij hechten aan juridische kwaliteit, collegialiteit en uitstekende sociale vaardigheden.

Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 14 dagen worden gericht aan:
LVG advocaten, t.a.v. mr. G.A.M. de Vries,
Postbus 74, 3930 EB Woudenberg
e-mail: info@lvg-advocaten.nl

Life's too short to ignore
business opportunities

€37,50

€18,75
per maand

voor de eerste 6 maanden van een
2-jarige OndernemersBundel +
internet en email met bijvoorbeeld
de nieuwste BlackBerry Bold.

Kijk op vodafone.nl/business
of ga naar de Vodafone winkel.

power to you

Van Schaijk & van Vugt Advocaten is een klein kantoor met een algemene praktijk in Veghel, noordoost Brabant. De advocaten voeren in collegiaal verband hun eigen praktijk als kostenmaatschap. Het is een goed geoutilleerd kantoor met als cliënten MKB-ondernemers en particulieren. Het kantoor heeft zijn wortels in Veghel maar heeft cliënten uit de wijde omgeving. Veghel biedt kwaliteit van werken en wonen in de driehoek 's-Hertogenbosch-Eindhoven-Nijmegen. Brabantse gemoedelijkheid wordt er gecombineerd met een no-nonsense attitude.

Van Schaijk & van Vugt Advocaten heeft ruimte voor

een zelfstandige advocaat

Ter versterking van ons team zoeken wij een advocaat met een (bijna) afgeronde stage die interesse heeft in en ervaring heeft met de algemene civiele praktijk. Het kantoor is een kostenmaatschap en onze nieuwe partner heeft de mogelijkheid om in samenwerking zijn eigen praktijk op of uit te bouwen.

Een goed juridisch inzicht, sociale intelligentie, relativeringvermogen en het kunnen werken in een team zijn onontbeerlijk.

Uw reactie met curriculum vitae zien wij graag tegemoet via postbus 582, 5460 AN Veghel of via e-mail op vanschaijk.vanvugt@planet.nl.

Voor meer informatie kunt u telefonisch contact opnemen met mr. Manuela van Schaijk of mr. Ine van Vugt op nummer 0413 350901 of u kunt kijken op onze website www.advocatenveghel.com.

Een auto van de zaak is inbegrepen

Ons kantoor:

Van Delft Advocaten N.V. is een modern kantoor met een algemene commerciële praktijk, waarin regelmatig wordt geprocedeerd. Wij staan zowel particulier bij als ondernemers, in de regio als ook in toenemende mate daarbuiten.

Op dit moment zoeken wij een **gevorderde advocaat-stagiaire of beginnend medewerker** die zich wil toeleggen op het **strafrecht** en een **gevorderde advocaat-stagiaire of beginnend medewerker** die zich wil toeleggen op het **familierecht**. Naast het werken op één van voornoemde aandachtsgebieden wordt bij voorkeur ook op tenminste één ander rechtsgebied de praktijk gevoerd. Kennis van en ervaring op een ander rechtsgebied is derhalve vereist. Eventuele kennis van en ervaring met het insolventierecht is een pré.

Aanbod:

Persoonlijke ontplooiing van de medewerkers staat voorop, de werksfeer is informeel en vooral collegiaal. De overzichtelijke omvang van het kantoor biedt een direct contact met cliënten. Wij bieden een goede en brede opleiding en wij gaan ervan uit dat iedere advocaat zich te zijner tijd zal specialiseren op tenminste één rechtsgebied.

Functie-eisen:

Juridisch inzicht, analytisch vermogen en betrokkenheid bij het kantoor en de cliënten zijn de ingrediënten voor een succesvolle loopbaan bij ons kantoor. Wij zoeken een enthousiaste en creatieve jurist met een gedreven instelling, een stevige persoonlijkheid, ondernemingszin en een positieve instelling. U verstaat niet alleen uw vak maar weet ook cliënten aan te trekken en aan u te binden. Communicatieve en commerciële vaardigheden en een representatieve verschijning zijn essentieel. Uiteraard beschikt u over rijbewijs B en bent u woonachtig in de regio danwel bereid u daar te vestigen.

Sollicitaties:

Uw sollicitatie kunt u richten aan:
Van Delft Advocaten N.V.
t.a.v. Mr Wytze van Leuven
Mozartlaan 48-50, 2742 BN Waddinxveen
Tel: 0182-303111
E-mail: info@vandelftadvocaten.nl
URL: www.vandelftadvocaten.nl

Leuke banen liggen niet meer voor het opscheppen!

De NEDERLANDSE ORDE VAN BELASTINGADVISEURS (NOB)

zoekt een nieuwe enthousiaste collega voor de functie van:

SECRETARIS COMMISSIE VAN BEOORDELING

(32 uur / 24 uur bespreekbaar)

Je vormt samen met vier collega's, waaronder twee juristen, de juridische afdeling. Als secretaris van de Commissie van Beoordeling ondersteun je de Commissie bij alle lopende zaken. Dit betreft onder meer het toelatingsbeleid, het verlenen van vrijstellingsverzoeken voor de beroepsopleiding en het adviseren van het Bestuur van de NOB over de erkenning van samenwerkingsverbanden. Je bent in staat de statuten en overige reglementen van de NOB, alsmede het beleid van de Commissie van Beoordeling in de praktijk toe te passen. Wanneer nodig doe je op eigen initiatief voorstellen tot nieuw beleid. Je communiceert namens de Commissie met (potentiële) leden. Tevens concipieer je beslissingen van de Commissie op ingekomen bezwaarschriften en vertegenwoordig je de Commissie bij beroepsprocedures. Je dient daarom te beschikken over zeer goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden. Als secretaris van de Commissie van Beoordeling geef je leiding aan de juridisch secretaresse en de secretaresse die de ledenadministratie doet.

Een veelzijdige functie dus, waarvoor je naast zeer goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden, dient te beschikken over analytisch vermogen en over een grote mate van zelfstandigheid. Wij zoeken een kandidaat met een juridische opleiding op universitair niveau en tenminste vijf jaar werkervaring in een zelfstandige functie. Je woont bij voorkeur in Amsterdam of directe omgeving. Ook moet je vertrouwd zijn met MS Office.

Herken je jezelf hierin? Stuur dan snel (voor 11 april a.s.) een brief met c.v. aan Angélique van Streepen (hoofd NOB), Postbus 2977, 1000 CZ AMSTERDAM.

De NOB is de beroepsorganisatie van belastingadviseurs met een universitaire opleiding. Op ons kantoor werken 18 mensen. De primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn goed. We zijn gevestigd in de Muiderpoort, een van de mooiste historische gebouwen van Amsterdam.

Meer informatie over de NOB vind je op www.nob.net.

zoekt voor spoedige indiensttreding
een advocaat-stagiaire
en
een advocaat-medewerker

TINGA advocaten is een goed geoutilleerd kantoor in het centrum van Roosendaal. De cliëntèle bestaat uit particulieren, ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf en non-profitorganisaties. Momenteel zijn 3 advocaten en 3 pararegals aan het kantoor verbonden. De focus ligt op de algemene rechtspraktijk, maar specialisatie behoort zeker tot de mogelijkheden. Wij bieden u goede arbeidsvoorwaarden, een prima carrièreperspectief, scholingsmogelijkheden en een collegiale en ongedwongen werksfeer.

Wij verlangen een gedegen basiskennis van het recht, representativiteit, sociale vaardigheden en een perfecte beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift. De computer kent voor u weinig geheimen; u typt uw eigen teksten en raadpleegt onze uitgebreide bibliotheek on line.

Schriftelijke sollicitaties met c.v. dient u binnen 14 dagen te richten aan Tinga advocaten t.a.v. mevrouw A. Walter, Postbus 1062, 4700 BB Roosendaal. Zij is ook per e-mail bereikbaar via alice.walter@tingalaw.nl en telefonisch op 0165-599000.

Marieke Bakker 35 jaar – Fiscale Bedrijfs-economie (Erasmus Universiteit Rotterdam) International tax partner bij Loyens & Loeff

“Binnen Loyens & Loeff wordt er hard gewerkt om de diversiteit binnen de organisatie te verbeteren. Er is bijvoorbeeld het afgelopen jaar een aparte Diversity committee ingesteld. Doel is enerzijds om meer mensen te kunnen behouden voor onze organisatie en er ook voor te zorgen dat talent naar boven komt, en anderzijds om goede nieuwe mensen te kunnen werven. Uiteindelijk zijn het de mensen die in onze organisatie centraal staan.”

diversity works

13 & 14 april

Passenger Terminal Amsterdam

De carrièrebeurs voor hoogopgeleide ambitieuze vrouwen en multicultureel talent (m/v) in de branches Juridisch, Financieel, Techniek, ICT, Marketing & Sales!

Maak een keuze uit **>50 gratis workshops** en ontmoet een groot aantal topwerkgevers als De Nederlandsche Bank, de Rijksoverheid, Accenture, KPN, TNO, Unilever, Politie, Schiphol Group en de gemeente Amsterdam.

Voor meer informatie en gratis entree ga je naar www.diversityworks.nl

Mediapartners:

Contentpartners:

Het **voordeel** van vooroplopen

Bij Sdu Uitgevers lopen we voorop in de digitale revolutie. Want scherp, doordacht en uitgesproken ben je pas als je de mogelijkheden van elektronische berichtgeving ten volste benut. Zo biedt OpMaat_Ondernemingsrecht u een complete online zoekoplossing voor alle bronnen binnen het vakgebied Onderneming en Recht. U zoekt eenvoudig in alle officiële publicaties, jurisprudentie

en commentaren. De handige navigatie zorgt er voor dat u nooit verdwaalt. Sterker nog: u loopt voorop. En als u wilt, houden we u dagelijks via een e-mailtendering op de hoogte van de allerlaatste ontwikkelingen. Zo ondersteunen we ook online de scherpste, het inzicht en de uitgesprokenheid van de professie. Met recht.

Kijk voor meer informatie op www.scherpinondernemingsrecht.nl: dé portal voor professionals in ondernemingsrecht.

Scherp. Doordacht. Uitgesproken.

Sdu UITGEVERS

Wij hebben M

dé arbeidsongeschiktheidsverzekering voor u

Middels een verzekering exclusief ontwikkeld voor advocaten en notarissen bieden wij u een oplossing met uitgebreide voorwaarden en met verreweg de scherpste premiestelling. **Dit scheelt u 25 tot 70% over de gehele looptijd**, afhankelijk van de aanvangsleeftijd.

- beroepsarbeidsongeschiktheid gedurende de hele looptijd
- gerenommeerde verzekeraar
- zowel individueel mogelijk als op collectieve basis voor de hele maatschap
- hoge verzekerde bedragen mogelijk (maximaal 350.000 euro op jaarbasis)

Premievergelijking gehele looptijd

Verzekerd bedrag 100.000 euro • Wachtijd 1 jaar

	Totaal	looptijd	Traditionele partij	Mutsaerts	% verschil
60 jaar 0% index	35 jaar	tot einde	139.652	91.330	35 %
	40 jaar	tot einde	119.336	73.806	38 %
	45 jaar	tot einde	90.821	52.518	42 %
	50 jaar	tot einde	58.393	29.364	50 %
	55 jaar	tot einde	25.853	9.201	64 %

	Totaal	looptijd	Traditionele partij	Mutsaerts	% verschil
65 jaar 0% index	35 jaar	tot einde	215.551	143.174	34 %
	40 jaar	tot einde	190.244	123.835	35 %
	45 jaar	tot einde	154.635	99.161	36 %
	50 jaar	tot einde	114.009	69.738	39 %
	55 jaar	tot einde	73.154	38.279	48 %

“Sinds enige jaren ontwikkelt Mutsaerts voor advocaten speciale verzekeringen. Dit heeft er toe geleid dat we inmiddels een bekende naam in de advocatuur en het notariaat zijn. We kunnen met gepaste trots vaststellen dat we in een behoefte voorzien. Veel van uw collegae zijn inmiddels klant geworden. Het marktaandeel is in een razendsnel tempo gestegen naar een huidige 10 procent van zelfstandige advocaten en partners van advocatenkantoren in Nederland.

M ontwikkelt en verzorgt voor u verzekeringen die u bij een andere verzekeraar niet kunt krijgen en u substantiële voordelen kunnen bieden. Wij realiseren deze voordelen doordat wij weten wat in uw branche leeft en geen genoegen nemen met standaardoplossingen die verzekeraars en geldverstrekkers u voorschotelen.”

Drs. Freek Njio

Omdat u gebaat bent bij een ICT-partner met expertise in de juridische sector...

ict concept

ALTIJD WAKKER

KANTOORAUTOMATISERING
INTERNETDIENSTEN
TELEFONIE

Hoofdvestiging: Basicweg 19a, 3821 BR Amersfoort
T (033) 433 01 88 | www.ict-concept.nl

 CCLaw

Uw zaken
op orde

“CCLaw is absoluut
gebruiksvriendelijk!”

*Stefanie de Kovel, administrateur
Van Veen Advocaten*

Met CCLaw van Clip Consultants beschikt u over een compleet softwarepakket voor uw juridische praktijk. Door jarenlange ervaring in de advocatuur combineert CCLaw gemak met kwaliteit. Inmiddels zijn ruim 350 advocatenkantoren enthousiaste gebruikers! **CCLaw: uw zaken op orde**

Bel: 0413 - 34 88 88

Bezoek: www.clipconsultants.nl

 Clip Consultants

dflow

Spraakverwerking

Document management

Documentbeveiliging

Meesterlijk gestructureerd!

www.dflow.nl

Focus op uw
kerntaken

De juridische sector
ontdekt de voordelen
van IT-outsourcing
bij SSHNED

Zorgeloos werken

SSHNED
Stille kracht in Secure Server Hosting

Secure Server Hosting
Houtse pad 4
4911 AS Den Hout

www.sshned.nl
T 088 0028450
F 088 0028451